

4 modulis. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška

Irena **Kuzminskienė**

Turinys

Išvadas	140
4.1. Humanitarinių mokslų informacijos paieškos ypatumai	140
4.2. Humanitarinių mokslų knygų paieška	142
4.2.1. Knygų paieška elektroniniuose kataloguose	143
4.2.2. Elektroninių knygų paieška duomenų bazėse	148
4.2.3. Knygų paieška atvirosios prieigos ištekluose	150
4.2.4. Knygų paieška leidyklų interneto svetainėse	153
4.2.5. Knygų paieška elektroniniuose knygynuose	155
Praktinės užduotys	156
4.3. Humanitarinių mokslų straipsnių paieška	156
4.3.1. Straipsnių paieška humanitarinių mokslų duomenų bazėse	156
4.3.2. Straipsnių paieška universaliose duomenų bazėse	160
4.3.3. Humanitarinių mokslų straipsnių paieška atvirosios prieigos ištekluose	170
Praktinės užduotys	171
4.4. Humanitarinių mokslų daktaro disertacijų ir magistro darbų paieška	171
4.4.1. Disertacijų ir jų santraukų paieška bibliotekose	171
4.4.2. Elektroninių disertacijų ir magistro darbų paieška	172
Praktinės užduotys	173
4.5. Humanitarinių mokslų empirinių tyrimų duomenų paieška	173
4.6. Humanitarinių mokslų šaltinių skaitmeninės kolekcijos	174
4.7. Humanitarinių mokslų išteklių paieška internete	176
4.7.1. Humanitarinių mokslų šaltinių paieška teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose	177
4.7.2. Humanitarinių mokslų informacijos paieška kituose interneto šaltiniuose	178
Praktinės užduotys	179
Apibendrinamosios pastabos	179
Santrumpų rodyklė	180
Nuorodos	181
Naudota ir rekomenduojama literatūra	187

Ivadas

Technologinė pažanga atveria mokslininkams, tyrėjams, studentams naujas informacijos paieškos galimybes. Naudojantis elektroniniais katalogais, duomenų bazėmis, paieškos sistemomis galima greitai sužinoti, kur reikiama informacija yra ir kokios yra prieigos prie jos galimybės. Naudojantis bibliografinių nuorodų tvarkymo programomis, informaciją galima kaupti ir tvarkyti. Modernios technologijos ir internetas sudaro sąlygas gauti tokių šaltinių, kaip iliustracijos, garso medžiaga ir pan. Mokslininkai ir studentai turi gebėti rasti sau reikalingos informacijos, žinoti tinkamiausius mokslinės informacijos šaltinius ir paieškos priemones.

Modulio tikslas – suteikti žinių apie humanitariniams mokslams skirtų informacijos šaltinių paiešką bibliotekų kataloguose, duomenų bazėse ir internete.

Modulio uždaviniai yra šie:

- supažindinti su humanitarinių mokslų informacijos paieškos ypatumais;
- suteikti žinių apie humanitarinių mokslų knygų paieškos galimybes;
- suteikti žinių apie išteklius, kuriuose galima rasti humanitarinių mokslų straipsnių;
- suteikti žinių apie daktaro disertacijų ir magistro darbų paieškos galimybes;
- supažindinti, kur galima rasti humanitarinių mokslų empirinių tyrimų duomenų;
- supažindinti su humanitarinių mokslų šaltinių skaitmeninėmis kolekcijomis;
- supažindinti su humanitarinių mokslų interneto šaltinių paieškos galimybėmis.

Šio modulio medžiaga skirta humanitarinių mokslų atstovams: mokslo darbuotojams, dėstytojams, studentams ir visiems, besidomintiems humanitarinių mokslų informacijos paieškos galimybėmis. Praktiniams įgūdžiams įgyti ir žinioms įtvirtinti kiekvieno skyriaus pabaigoje pateikiamos užduotys, o modulio pabaigoje – naudingų nuorodų sąrašas.

Modulio medžiaga turėtų būti perteikta per 2 akademines valandas, iš jų 0,5 akademinės valandos skiriama pratyboms.

4.1. Humanitarinių mokslų informacijos paieškos ypatumai

Pradedant ieškoti informacijos svarbu išsiaiškinti, kurio laikotarpio informacija reikalinga (retrospektyvi ar einamoji), kokių informacijos šaltinių ieškosite (originalių dokumentų, straipsnių, monografijų, metodinės medžiagos, bibliografinės informacijos), taip pat reikia teisingai pasirinkti paieškos reikšminius žodžius.

Vienas iš svarbiausių sėkmingos paieškos kriterijų – teisingai pasirinkti reikšminiai žodžiai ir jų sinonimai. Išsiaiškinti terminus gali pagelbėti spausdinti, internete ar kompaktiniuose diskuose esantys aiškinamieji, tarptautinių žodžių ir kt. žodynai, pavyzdžiui, *Lietuvių kalbos žodynas* <<http://www.lkj.lt>>, tarptautinių žodžių žodynas *INTERLEKSIS®*. Sinonimams, siauresnės ar platesnės reikšmės terminams nustatyti galima pasinaudoti tezaurais, kaip antai:

- Eurovoc <<http://www3.lrs.lt/pls/ev/ev.main>>;
- EBSCO ir kitose duomenų bazėse integruotais tezaurais;
- Thesaurus.com <<http://www.thesaurus.com>>.

Naudojimas elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (toliau – Nacionalinė biblioteka) rengia *Autoritetinių įrašų rodyklę*, kurią galima rasti *LNB elektroniniame kataloge* <<http://www.libis.lt:8080/>>, *LIBIS suvestiniame kataloge* <<http://www.libis.lt/>>, akademinių bibliotekų kataloguose ir kt.

Autoritetinių įrašų rodyklėje galima rasti ir patikslinti asmenvardžius, dalykinius terminus. Pavyzdžiui, Nacionalinės bibliotekos kataloge *Autoritetinių įrašų Dalykinių rubrikų* rodyklėje atlikę termino *istorija* paiešką, gausite visus su šiuo terminu susijusius smulkesnės klasifikacijos terminus. Šalia nurodomas su terminu susijusių kataloge esančių įrašų skaičius (žr. 4.1 pav.).

LIBIS

www.libis.lt:8080/aiSearchForm.do

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Elektroninis katalogas | Paieška | Mano sritis | Naudinga informacija

Paprasta | Išplėstinė paieška | Straipsnių paieška | Nauji dokumentai | Paieška sąrašuose | Autoritetiniai įrašai | Autoritetinių įrašų naujienos

Unifikuota paieška

Pradžia | Autoritetinių įrašų paieška

Autoritetinių įrašų paieška

Dalykinė rubrika

Tekstas: istorija | Frazės pradžia

Ieškoti | Išvalyti

Rasta iš viso įrašų: 88

Eil. nr.	Įrašas	Susiję įrašai
1	Istorija	717
2	Istorija -- Anekdotai	1
3	Istorija -- Atkūrimas	1
4	Istorija -- Atlasai	30
5	Istorija -- Bibliografija	11
6	Istorija -- Chronologija	74
7	Istorija -- Daiktiniai šaltiniai	0
8	Istorija -- Dalykinės rubrikos	1
9	Istorija -- Ekslibrisai	1
10	Istorija -- Filosofinis aspektas	226

K < 1 - 10 (88) > X Parodyti 01 puslapį

libis © Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema | E - sprendimas UAB Sintagma
LIBIS valdytojas ir tvarkytojas Nacionalinė biblioteka. Visos teisės saugomos [Mobili versija](#)

PATARIMAS VARTOTOJUI

Apie kiekvieną paieškos langelio galimybę galima sužinoti pelės žymeklį nustačius ties langelio pavadinimu, pvz. Asmenvardis, Kolektyvas.

KATALOGAI IR DB

Elektroninis katalogas

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

LIETUVOS BIBLIOGRAFIJA, SERIJA B. Periodiniai leidiniai lietuvių kalba, 1823-1940

LIETUVOS LEIDĖJAI

Leidinių mainams katalogas

Duomenų bazės

Klausk bibliotekininko

GALIMI PAPILDOMI VEIKSMAI

> Nauji dokumentai

> Pagalba

4.1 pav. Paieškos terminų tikslinimas Autoritetinių įrašų rodyklėje

Svarbu. Nacionalinės bibliotekos *Autoritetinių įrašų Dalykinių rubrikų* rodyklėje galima ne tik patikslinti terminus lietuvių kalba, bet ir išversti juos į anglų kalbą. Terminų atitikmuo anglų kalba rodomas spustelėjus šalia termino esančią raidę **A**.

Terminams versti į anglų ar kitas kalbas galima naudoti spausdintus dvikalbius žodynus, kuriuos rasite bibliotekose, elektroninius žodynus, platinamus kompaktiniais diskais (tarkim, *ANGLONAS*®, *FRANKONAS*®), mokamus žodynus internete, pavyzdžiui *ezodynas.lt* (30 dienų mokestis 4 Lt, 365 dienų – 36 Lt) <<http://ezodynas.lt>>. Taip pat galima naudotis internete esančiomis vertyklėmis, pavyzdžiui, *Google vertėjas* <<https://translate.google.com/>>, *Translate.ru* <<http://www.translate.ru>>, *Verčiu.lt* <<http://www.verciu.lt>>.

Reikšminių žodžių galima ieškoti ir jau publikuotuose moksliniuose straipsniuose.

Rengiant mokslo darbus dažnai prisireikia terminų apibūdinimų, apibrėžimų, informacijos apie įvairius asmenis, įvykius, vietas. Šios informacijos galima rasti enciklopedijose ir žinyuose, esančiuose bibliotekose ar duomenų bazėse (pvz., *Reference Library*, *Grove Art Online*, *Grove Music Online* (šios duomenų bazės Lietuvos bibliotekoms užprenumeruotos iki 2014 m. pabaigos), *Credo Online Reference Service*), arba galima naudotis nemokamomis enciklopedijomis internete, pvz.:

- *Britannica Online* <<http://www.britannica.com>>;
- *Encyclopedia Mythica* <<http://www.pantheon.org>>;
- *Internet Encyclopedia of Philosophy* <<http://www.iep.utm.edu>>;
- *Krugosvet* <<http://www.krugosvet.ru/index.htm>>;
- *Lietuvių literatūros enciklopedija* <<http://www.literatura.lt>>;
- *Utenos krašto enciklopedija* <http://www.utenas-on.lt/Utenos_enciklopedija>.

Ieškant informacijos svarbu apibrėžti, kurio laikotarpio informacijos ieškoma, kokios rūšies dokumentai reikalingi, kokių – pirminių ar antrinių – šaltinių ieškoma. Tai svarbu pasirenkant informacijos paieškos įrankį.

Norint surinkti kuo daugiau informacijos rūpima tema tikslinga naudoti mokslinės informacijos paieškos sistemomis (pvz., *Google Scholar* <<http://scholar.google.com>>) ir duomenų bazėmis (katalogais, prenumeruojamomis ar laisvai prieinamomis duomenų bazėmis). Senesnės informacijos apie atliktus tyrimus galima rasti archyvuose (pvz., *JSTOR* <<http://www.jstor.org>>) ar duomenų bazėse, kaupiančiose ne tik einamąją, bet ir retrospektyviąją informaciją (pvz., duomenų bazėje *Academic Search Complete* <<http://search.ebscohost.com>> rasite informacijos nuo 1887 m., *ATLA Religion Database*TM <<http://search.ebscohost.com>> – nuo 1949 m.). Naujausios informacijos galima ieškoti elektroniniuose kataloguose, įvairiose duomenų bazėse ir leidyklų interneto svetainėse, tinklaraščiuose, forumuose.

Formuluojant užklausą svarbu žinoti, kada ir kaip naudoti specialius ženklus (kabutes, žvaigždutes, klausukus ir kt., loginius operatorius AND, OR, NOT), ir jais teisingai sujungti reikšminius žodžius.

Svarbu. Prieš atliekant paiešką, šaltinių pagalbos puslapiuose būtina susipažinti su paieškos sintakse.

Informaciją kaupti ir tvarkyti galima ir naudojantis bibliografinių įrašų tvarkymo programomis, pvz., *RefWorks* <<http://www.refworks.com>>, *Mendeley* <<http://www.mendeley.com>>, *Zotero* <<https://www.zotero.org>> ar kt.

4.2. Humanitarinių mokslų knygų paieška

Šiame skyriuje supažindinsime su įvairiomis humanitarinių mokslų knygų paieškos galimybėmis: knygų paieška kataloguose, leidyklų svetainėse, elektroniniuose knygynuose, elektroninių knygų paieška internete ir prenumeruojamose duomenų bazėse.

Kurią paieškos išteklių pasirinkti, lemia tai, kurių leidimo metų ir kokios formos knygos ieškoma – spausdintos, rankraštinės ar elektroninės. Rankraštnių bei spausdintų knygų paieškai skirti bibliotekų

korteliniai (jie vis dar naudojami!) ir elektroniniai katalogai (akademinių bibliotekų katalogai, LIBIS suvestinis katalogas, Nacionalinės bibliotekos elektroniniai katalogai ir kt.). Naujausią informaciją apie išleistas ir ketinamas leisti knygas galima rasti leidyklų interneto svetainėse, Nacionalinės bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centro leidžiamame informaciniame biuletenyje „Numatomos leisti knygos“ <<http://www.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=20&editionType=24>>.

Elektroninių knygų paieškos galimybių yra įvairių. Elektroninių knygų kolekcijos sukauptos prenumeruojamose ar atvirosios prieigos elektroninių knygų duomenų bazėse, pvz., KTU leidyklos *Technologija* el. knygos <<https://www.ebooks.ktu.lt/>>, Ebrary <<http://www.ebrary.com>> ir kt. Senesnių knygų galima ieškoti skaitmenintų knygų kolekcijose, pvz., VUB skaitmeninėje kolekcijoje <<http://atmintis.mb.vu.lt/>>, Project Gutenberg <<http://www.gutenberg.org>>. Elektroninių knygų galima ieškoti ir naudojantis specializuotomis elektroninių knygų paieškos sistemomis ar atvirosios prieigos elektroninių knygų duomenų bazėmis: *El-Knygos.eu* <<http://el-knygos.eu>>, *Gedimino Navaičio labdaros fondo biblioteka* <<http://www.nemokamosknygos.lt>>, *MRU eBooks* <<http://ebooks.mruni.eu/>>, *The Online Books Page* <<http://onlinebooks.library.upenn.edu>>, *Google Books* <<http://books.google.com/>>, *Search ebooks.com* <<http://searchebooks.com/>> ar kt.

Knygų paieška, kaip ir bet kuri kita, priklauso ir nuo turimos pradinės informacijos. Bibliotekų elektroniniuose kataloguose, duomenų bazėse, paieškos sistemose, leidyklų svetainėse galima knygų paieška pagal autorių, pavadinimą, knygos leidimo duomenis. Jei reikalinga literatūra tam tikra tema, galima ieškoti pagal dalyką ar temą.

4.2.1. Knygų paieška elektroniniuose kataloguose

Šiame skyriuje aptarsime, kaip knygų ieškoti bibliotekų elektroniniuose kataloguose. Elektroniniai katalogai leidžia bet kuriame kompiuteryje, turinčiame prieigą prie interneto, atlikti paiešką, užsisakyti knygas, prisijungti prie savo paskyros, patikrinti knygos grąžinimo terminą ir kt. Kataloguose galima rasti nuorodų į knygos viršelį, turinį ar viso teksto dokumentą, atsispausdinti ar išsiųsti paieškos rezultatus. Ieškant reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kokios rūšies knygų (monografijų, vadovėlių, grožinės literatūros ar kt.) reikia, nes įvairių bibliotekų fondai skiriasi. Pavyzdžiui, senų, retų dokumentų Lietuvoje reikėtų ieškoti Nacionalinėje bibliotekoje, Vilniaus universiteto bibliotekoje, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje ir kt., grožinės literatūros – Nacionalinėje bibliotekoje, viešosiose ir akademinėse bibliotekose. Dokumentų, esančių kitų šalių bibliotekose, galima ieškoti konkrečių pasaulio bibliotekų kataloguose, pvz., Kongreso bibliotekos kataloge *Library of Congress* <<http://www.loc.gov/index.html>> arba jungtiniame kataloge *WorldCat* <<https://www.worldcat.org>>.

Svarbu. Nuorodas į įvairių pasaulio bibliotekų katalogus rasite pasaulio bibliotekų ir jų katalogų sąrašė *LIBDEX* <<http://www.libdex.com/>>.

Viešosios bibliotekos komplektuoja ne tik populiarias knygas bei periodinę literatūrą, bet ir kraštotyrinę medžiagą, savo krašto žymių žmonių dovanotas vertingas knygas, meno kūrinius. Humanitarams skirtą mokslinę literatūrą komplektuoja tos akademinės bibliotekos, kuriose dėstomos šios mokslų srities disciplinos, taip pat Nacionalinė biblioteka, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka ir kt.

Knygų galima ieškoti tiek konkrečių bibliotekų elektroniniuose kataloguose, tiek ir suvestiniuose kataloguose. Šiame skyriuje supažindinsime su įvairiomis galimybėmis.

Lietuvos akademinių bibliotekų katalogai

Adresas – nuorodos į kiekvienos aukštosios mokyklos bibliotekos elektroninį katalogą reikėtų ieškoti aukštųjų mokyklų bibliotekų interneto svetainėse.

Naudojimosi sąlygos – paiešką gali atlikti visi interneto vartotojai. Registruotieji vartotojai gali užsisakyti knygas skaityti skaityklose ar namie.

Ieškant knygų galima naudotis tiek paprasta, tiek išplėstine paieška – nelygu, kokios informacijos ieškote ir ką apie ieškomą knygą jau žinote.

Patarimai:

- jei kataloge norite ieškoti tik vienos kurios nors rūšies dokumentų (pvz., knygų) ar informacijos viena kalba, naudokite užklausoje filtrus;
- jei norite rasti knygų pagal dalyką, išplėstinėje paieškoje pažymėkite, kad reikšminio žodžio būtų ieškoma bibliografinio aprašo lauke *Tema*;
- naudotos literatūros sąrašui ar rodyklei sudaryti patogiau naudoti trumpą informacinio šaltinio bibliografinį aprašą, kurį rasite detalajame įrašė pasirinkę nuorodą *Trumpas* – jį tereikės pakoreguoti pagal sąrašui sudaryti naudojamą stilių.

Svarbu:

- kiekvienos akademinės bibliotekos elektroninio katalogo paieškos laukai ir kriterijai yra skirtingi, jie atitinka konkrečios institucijos poreikius, tačiau paieškos principai yra tokie patys;
- vis daugiau Lietuvos aukštųjų mokyklų siūlo savo vartotojams institucinę virtualią biblioteką, kurioje informacijos galima ieškoti visuose institucijos ištekluose.

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos katalogai

Adresas – <http://www.mab.lt/lt/katalogai>

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos kataloguose bei kolekcijose pateikiama informacija ir apie bibliotekoje saugomus humanitarinių mokslų šaltinius. Knygų ir kitų bibliotekoje saugomų dokumentų paieškai skirti keli katalogai: *Bibliotekos katalogas*, *Rankraščių katalogas*, *Senosios XVI–XVIII a. knygos* ir *Literatūra mainams*. Galima paprasta ir išplėstinė paieška. Paiešką kataloguose ir kolekcijose gali atlikti visi interneto vartotojai, knygas ar kitus dokumentus užsisakyti gali tik registruotieji vartotojai.

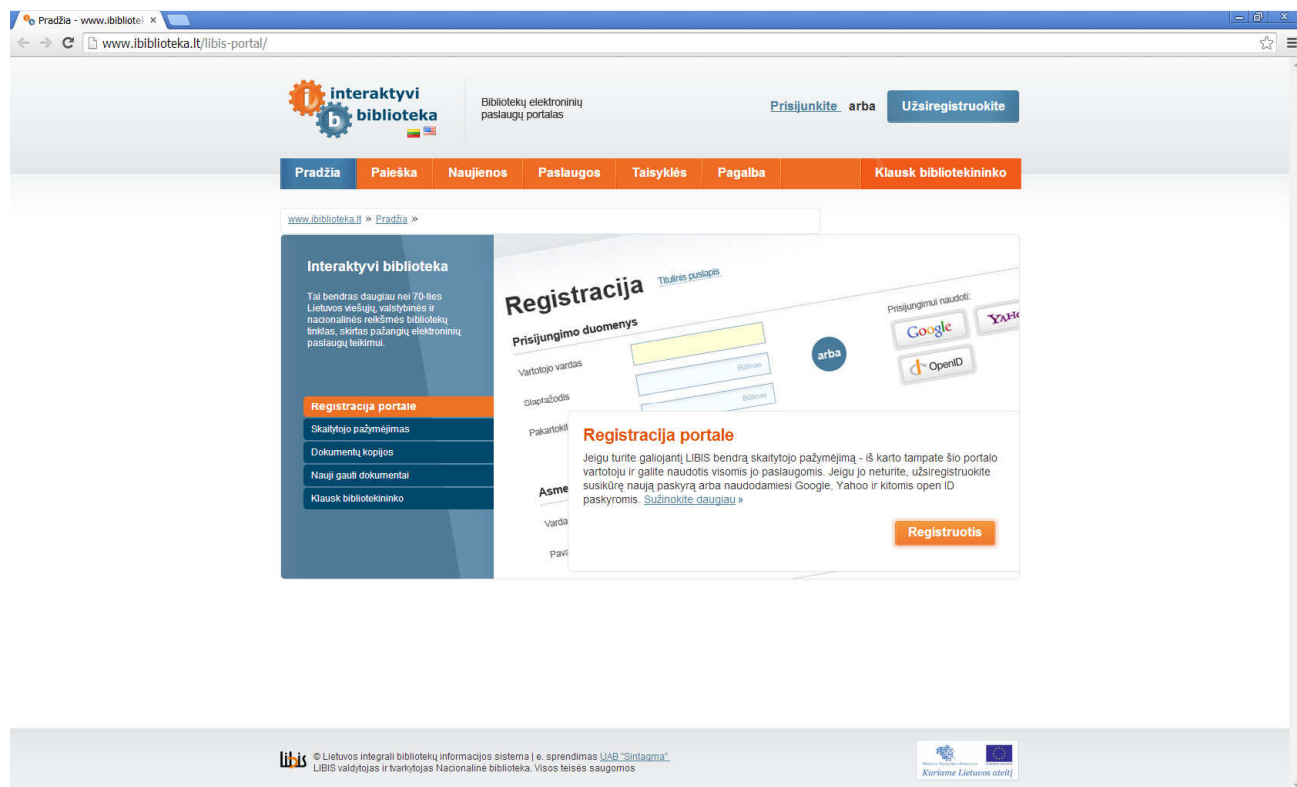
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir viešųjų bibliotekų katalogai

Adresas – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos katalogas <<http://www.libis.lt:8080/index.jsp>>. Viešųjų bibliotekų katalogų adresų reikėtų ieškoti tų bibliotekų svetainėse.

Naudojimosi sąlygos. Viešųjų bibliotekų kataloguose informacijos gali ieškoti visi interneto vartotojai, knygas užsisakyti gali tik registruotieji bibliotekų vartotojai. Skaitytojo pažymėjimą galima užsisakyti internetu portale *Interaktyvi biblioteka* <<http://www.ibiblioteka.lt>> (žr. 4.2 pav.). Čia taip pat galima

Naudojimasis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

turimą LIBIS skaitytojo pažymėjimą registruoti kitoje bibliotekoje, kuri naudoja bendrą LIBIS pažymėjimą.



4.2. pav. Skaitytojo pažymėjimo užsakymas arba registravimas internetu portale *Interaktyvi biblioteka*

Reikėtų nepamiršti ir kortelinių bibliotekų katalogų – juose galima rasti archyvinių ar seniai išleistų dokumentų bibliografinių įrašų. Nacionalinė biblioteka skaitmenintas senesnių dokumentų bibliografinių įrašų korteles pateikia *Kortelių vaizdų kataloge*.

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kortelių vaizdų katalogas

Adresas – <http://vaizdai.libis.lt/>

Tipas – bibliografinis.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – paiešką kataloge gali atlikti visi interneto vartotojai.

Nacionalinės bibliotekos kortelių vaizdų kataloge pateikiama informacija apie iki 1998 m. gautas knygas. Vaizdų katalogą sudaro¹:

- knygos rusų kalba;
- knygos kitomis užsienio kalbomis;
- plokštelės ir natos;
- nacionalinės bibliografijos leidiniai;

¹ Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka : kortelių vaizdų katalogas [interaktyvus]. LNB [žiūrėta 2014 m. gegužės 15 d.]. Prieiga per internetą: <<http://vaizdai.libis.lt/apie/struktura>>.

- vietovių kartoteka;
- personalijų kartoteka.

Kortelių vaizdų kataloge grafiniai kortelių vaizdai yra sudėti abėcėliškai pagal dokumento autorių ar antraštę. Kad ieškoti būtų patogiau, tarp kortelių yra skirtukai, rodantys tam tikrą už skirtuko esančios kortelės informacijos dalį (žodį, skiemenį ar pan.).

Patarimai:

- jei norite atlikti paiešką kortelių vaizdų kataloge, pirmiausia pasirinkite katalogą, o jame atitinkamą abėcėlės raidę, kuria prasideda Jūsų ieškomos knygos autoriaus pavardė ar knygos antraštė;
- jei norite sužinoti knygos šifrą ar perskaityti detalesnį bibliografinį aprašą, spustelėkite skirtuką, už kurio pagal abėcėlę turėtų būti Jūsų ieškomos knygos kortelė.

Jei nežinote, kurioje Lietuvos ar užsienio bibliotekoje yra Jus dominanti knyga, pasinaudokite paieškos suvestiniuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose galimybe. Sužinoti, kurioje Lietuvos bibliotekoje yra knyga, galite naudodamiesi *LIBIS suvestiniu katalogu* <<http://www.libis.lt/>> ir *Lietuvos virtualia biblioteka* <<http://www.lvb.lt>>. Informaciją apie užsienio šalių bibliotekų fonduose esančias knygas rasite užsienio šalių suvestiniuose kataloguose, pvz., Švedijos bibliotekų suvestiniame kataloge *LIBRIS* <http://libris.kb.se/form_extended.jsp?f=ext>, Lenkijos bibliotekų suvestiniame kataloge *KaRo* <<http://karo.umk.pl/Karo/>>, Rusijos virtualioje bibliotekoje *Sigla* <<http://www.sigla.ru/>> ir kt. Daug vertingos informacijos šaltinių galima rasti informacijos ir kultūros centrų bibliotekose prie įvairių šalių ambasadų, pavyzdžiui, *Amerikos informacijos centre* prie JAV ambasadų <<http://vilnius.usembassy.gov/irc.html>>.

Informacijos apie užsienyje leistas knygas galite ieškoti užsienio šalių nacionalinės bibliografijos kataloguose ar sąrašuose <<http://www.lnb.lt/duomeni-bazes/laisvai-prieinamos-duomeni-bazes/uzsienio-saliu-nacionalines-bibliografijos>>.

LIBIS suvestinis katalogas

Adresas – <http://www.libis.lt>

LIBIS suvestiniame kataloge galite ieškoti knygų, esančių Nacionalinėje bibliotekoje, Lietuvos viešosiose, muziejų ir kai kurių universitetų (pateikiami duomenys iki 2003–2004 m.) bei institutų bibliotekose. LIBIS suvestiniu katalogu gali naudotis visi interneto vartotojai, knygas užsakyti gali tik registruotieji bibliotekų vartotojai. Daugiau informacijos galima rasti *Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) vieningo skaitytojo pažymėjimo naudojimo taisyklėse* <http://www.lnb.lt/media/public/paslaugos/libis_pazymejimas.pdf>.

Šiame suvestiniame kataloge galima naudotis kelių tipų paieška: paprasta, išplėstine ir paieška sąrašuose.

Patarimai:

- paieškai patikslinti naudokite filtrus (pvz., jei ieškote knygų ar rankraščių, pažymėkite varnelę ties tų šaltinių pavadinimais; taip pat galite nurodyti, kuria kalba ieškote knygos, kurioje šalyje ji išleista);

- ieškodami knygų pagal asmenvardį ar kolektyvą, galite naudotis *Autoritetinių įrašų rodykle* – tai padės išvengti klaidų rašant autoriaus pavardę; autoritetinių įrašų rodyklę rasite spustelėję šalia paieškos lauko esantį mygtuką .

Lietuvos virtuali biblioteka

Adresas – <http://www.lvb.lt>

Per Lietuvos virtualios bibliotekos portalą galima ieškoti knygų visuose Lietuvos akademinių bibliotekų kataloguose arba atlikti paiešką vienos pasirinktos institucijos kataloge. Knygų bibliografinius aprašus bei nuorodas į leidinius turinčias bibliotekas rasite nurodę dokumento rūšį *Knygos*.

Svarbu. Norėdami atlikti paiešką visuose vienos kurios nors akademinės bibliotekos ištekluose galite naudotis institucine virtualia biblioteka. Adresą rasite tos institucijos, kurioje ketinate ieškoti informacijos, tinklalapyje.

LIBRIS

Adresas – http://libris.kb.se/form_extended.jsp?f=ext

LIBRIS – Švedijos universitetų ir mokslinių bibliotekų bei daugiau nei 20 viešųjų bibliotekų suvestinis katalogas, pateikiantis bibliografinę informaciją apie tose bibliotekose saugomas knygas, periodinius leidinius, straipsnius, žemėlapius, elektroninius išteklius. Galima paieška pagal autorių, knygos antraštę, reikšminius žodžius, dalykus, ISSN ar ISBN numerius ir kt.

Karlsruher Virtueller Katalog (VKV)

Adresas – http://www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk_en.html

Per Karlsruhės technologijų instituto (*Karlsruher Institute of Technology (KIT)*, Vokietija) sukurta virtualųjį katalogą galima ieškoti knygų bei kitų informacijos šaltinių Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos ir kitų pasaulio šalių nacionalinių bibliotekų bei suvestiniuose kataloguose. Katalogo el. sąsaja yra vokiečių, anglų, prancūzų, italų ir ispanų kalbomis, galima ieškoti ne tik spausdintų, bet ir elektroninių knygų. Prieiga prie viso teksto knygų galima tik tada, jei knyga yra laisvai prieinama internete. Paieška galima pagal autorių, šaltinio pavadinimą, leidimo metus, reikšminius žodžius ir kt.

WorldCat

Adresas – <https://www.worldcat.org>

WorldCat – tai jungtinis katalogas, kuriame galite ieškoti informacijos daugiau nei 10 000 viso pasaulio bibliotekų ².

Spausdintas knygas iš kitų Lietuvos ir užsienio bibliotekų galima užsisakyti naudojantis Tarpbibliotekinio abonemento (TBA) arba Tarptautinio tarpbibliotekinio abonemento (TTBA) paslauga. Apie TBA ar TTBA paslaugą detaliau reikėtų teirautis kiekvienoje bibliotekoje, nes knygų atsuntimo sąlygos ir mokestis įvairiose bibliotekose skiriasi.

² 2014 m. birželio 8 d. duomenys

4.2.2. Elektroninių knygų paieška duomenų bazėse

Šiame skyriuje supažindinsime su elektroninių knygų (toliau – el. knygos) duomenų bazėmis, kurias prenumeruoja Lietuvos bibliotekos.

Lietuvos bibliotekos prenumeruoja ar įsigyja vis daugiau el. knygų. Bibliotekos prenumeruoja el. knygų duomenų bases *eBooks on EBSCO host*, *Ebrary: Academic Complete*, *VGTU leidyklos „Technika“ el. knygos*, *MRU eBooks*, *VDU elektroninės knygos*, kuriose yra elektroninių knygų humanitarinių mokslų tematika, taip pat yra įsigijusios *SpringerLink E-books* duomenų bazės *Humanities*, *Social Science & Law Library*, *Architecture*, *Design & Arts* kolekcijas.

VGTU leidyklos „Technika“ el. knygos

Adresas – <http://www.ebooks.vgtu.lt/>

Tematika – daugiadalykė.

Tipas – elektroninės knygos.

Prenumeratoriai – kolekciją *Humanitariniai mokslai* prenumeruoja Kauno apskrities viešoji biblioteka, Utenos kolegija, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešoji biblioteka, Vilniaus dailės akademijos biblioteka, Mykolo Romerio universitetas ir kt.

Duomenų bazėje pateikiamos Vilniaus Gedimino technikos universiteto leidyklos *Technika* el. knygų kolekcijos. Šioje duomenų bazėje yra 450 akademinių knygų, pateiktų naujausiomis *iPublishCentral™* technologijomis. Humanitarinių mokslų kolekcijoje – per 60³ leidinių architektūros, filologijos, filologijos, istorijos temomis.

eBooks on EBSCOhost

Adresas – <http://search.epnet.com/>

Tematika – daugiadalykė.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/9942>>.

Duomenų bazėje *eBooks on EBSCOhost* pateikiamos įvairių leidėjų ir disciplinų el. knygos. Lietuvos akademinės bibliotekos prenumeruoja kolekciją *Academic Collection* – knygų sąrašą rasite adresu <<http://www.ebscohost.com/ebooks/academic/subject-sets>>. Prenumeruojamas knygas galima skaityti ne tik internete, bet ir naudojantis specialia programa *Adobe® Digital Editions* atsisiųsti į savo kompiuterius ir skaityti, kai nėra interneto ryšio, arba skaityti mobiliuosiuose įrenginiuose.

Svarbu. El. knygose galima rašyti pastabas ar komentarus.

Privalumai:

- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose. Slaptažodžių teiraukitės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per

³ 2014 m. birželio 8 d. duomenys

virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) arba programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia;

- prie prenumeruojamų *EBSCO* duomenų bazių vartotojai gali jungtis per bendrą *EBSCOhost* elektroninę sąsają.

***EBSCOhost* elektroninės sąsajos privalumai:**

- galima keisti elektroninės sąsajos kalbą, informacijos rodymo būdą, pateikiamų rezultatų skaičių;
- galima atlikti paiešką iškart keliose duomenų bazėse;
- galima versti straipsnių tekstus, pateiktus HTML formatu, į kitas kalbas (ispanų, vokiečių, portugalų, rusų, italų ir kt.);
- galima skaityti viso teksto straipsnius, esančius kitose institucijos prenumeruojamose *EBSCO* ir kitų leidėjų duomenų bazėse;
- yra rašybos tikrintuvė (jei į paieškos langelį įrašydami žodį padarote klaidą, rašybos tikrintuvė ją ištaiso);
- galima susikurti asmeninę aplinką (angl. *My EBSCOhost*), leidžiančią grupuoti, saugoti paieškos rezultatus, užsisakyti naujienas į el. paštą, išsisaugoti paieškos praeitį ir kt.;
- visi *EBSCOhost* vartotojai gali naudotis *Page Composer* paslauga; apie ją plačiau skaitykite *How do I use Page Composer?*
<http://support.epnet.com/knowledge_base/detail.php?faq=1276>, *Page Composer User Guide*
<http://support.epnet.com/uploads/CustSupport/UserDocumentation/ebs_2063.pdf>.

Ebrary

Adresas – <http://www.ebrary.com>

Tematika – daugiadalykė.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. *LMBA* svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/2448>>.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis el. knygų kolekcijas įsigijusių institucijų vartotojai institucijos kompiuteriuose. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) arba programinę įrangą *EZproxy*.

Ebrary – tai viso teksto el. knygų duomenų bazė, kurioje pateikiamos įvairių disciplinų el. knygų kolekcijos. Humanitariniams mokslams svarbios šios duomenų bazėje esančių el. knygų teminės kolekcijos: *Visuotinė ir Europos istorija, Amerikos istorija, Literatūra ir kalba, Filosofija, Psichologija, Religija* ir kt.

Svarbu. Griežtai draudžiama kopijuoti ar spausdinti visą knygą.

SpringerLink E-books

Adresas – <http://www.springerlink.com/books/>

Tematika – daugiadalykė.

Tipas – el. knygos.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis el. knygų kolekcijas įsigijusių institucijų vartotojai institucijos kompiuteriuose arba registruotieji bibliotekos vartotojai nuotoliniuose kompiuteriuose. Yra sukurtas

duomenų bazės *SpringerLINK* el. knygų katalogas <https://aleph.library.lt/F/?func=find-b-0&local_base=SPR01>.

Prenumeratoriai – kolekciją *Humanities, Social Science & Law Library* yra įsigijęs Vilniaus universitetas, kolekciją *Architecture, Design & Arts* yra įsigijusios Vilniaus dailės akademija ir Lietuvos technikos biblioteka.

4.2.3. Knygų paieška atvirosios prieigos ištekluose

El. knygų taip pat galima ieškoti atvirosios prieigos el. knygų duomenų bazėse ir kolekcijose. Šiame skyriuje pateiksime internete laisvai prieinamų el. knygų duomenų bazių pavyzdžių.

Lietuvių literatūros antologija

Adresas – <http://www.antologija.lt/lindex.html>

Tipas – viso teksto knygos.

Tematika – lietuvių klasikinė literatūra.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinama internete.

Lietuvių klasikinės literatūros antologija apima lietuvių autorių kūrinius nuo seniausių dokumentų iki šiuolaikinės literatūros. Tekstai pritaikyti skaityti elektroninėmis knygų skaityklėmis.

Privalumai:

- kūrinių rodyklė;
- autorių rodyklė.

MRU eBooks

Adresas – <http://ebooks.mruni.eu>

Tipas – atvirosios prieigos knygų duomenų bazė.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinama internete.

MRU eBooks – Mykolo Romerio universiteto išleistų knygų atvirosios prieigos duomenų bazė. Ieškoti galima pagal pavadinimą arba autorių. Paieška atliekama ir knygų tekstuose arba tik pavadinimuose.

El. knygas galima skaityti asmeniniuose, planšetiniuose kompiuteriuose ir išmaniuosiuose telefonuose.

Registruotieji vartotojai gali įsikelti knygą į savo knygų lentyną, rašyti komentarus, pastabas, nukopijuoti dalį teksto arba jį atsispausdinti.

The Directory of Open Access Books (DOAB)

Adresas – <http://www.doabooks.org>

Tipas – viso teksto knygų duomenų bazė.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis visi interneto vartotojai.

The Directory of Open Access Books (DOAB) yra atvirosios prieigos mokslinių knygų duomenų bazė, kurioje užregistruotos 1 929 el. knygos, pateiktos 61 leidėjo⁴. Duomenų bazėje galima atlikti paprastą ar išplėstinę paiešką. Knygų sąrašus galima peržiūrėti pagal leidėją, tematiką, abėcėlę.

OpenEdition Books

Adresas – <http://books.openedition.org>

OpenEdition Books – tai humanitarinių ir socialinių mokslų knygų duomenų bazė. Šio projekto tikslas yra sukurti tarptautinę skaitmeninę humanitarinę biblioteką ir paskatinti leidėjus taikyti atvirąją prieigą. Duomenų bazėje knygas susirasti galima pagal temą, leidėjų, autorius, kalbą, leidimo metus ir kt. Ieškoti galima tiek knygos, tiek tam tikrų knygos skyrių. Paieškos rezultatai gali būti tikslinami pagal temą, kalbą, leidėją, autorių, prieigos prie viso teksto galimybes.

Project Gutenberg

Adresas – <http://www.gutenberg.org>

Tipas – viso teksto knygų duomenų bazė.

Tematika – humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinama internete.

Project Gutenberg – vienas iš didžiausių projektų, skirtų knygoms skaitmeninti ir pateikti jas visiems interneto vartotojams. Projektas pradėtas vykdyti 1971 m. Duomenų bazėje yra daugiau nei 45 000 laisvai prieinamų el. knygų. Dar prie daugiau nei 100 000⁵ el. knygų prieiga suteikiama per projekto partnerius ar kitus elektroninių knygų šaltinius <http://www.gutenberg.org/wiki/Gutenberg:Partners,_Affiliates_and_Resources>. Paieška galima pagal autorių, pavadinimą, kalbą, knygos rūšį, temines grupes. Galima paprasta ir išplėstinė paieška.

Электронная библиотека

Adresas – <http://elibrary.rsl.ru/>

Tipas – disertacijos, viso teksto knygos, istoriniai šaltiniai.

Tematika – humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Электронная библиотека – tai Rusijos valstybinės bibliotekos sudaryta ir tvarkoma viso teksto knygų ir disertacijų duomenų bazė. Knygų duomenų bazės:

- *Старопечатные книги* – kolekciją sudaro Rusijos valstybinės bibliotekos fondų leidiniai, išleisti iki 1830 m. Tai pirmieji Rusijos spausdinti leidiniai, išspausdinti Lenkijos, Juodkalnijos, Venecijos, Prahos spaustuvėse. Taip pat yra XVII a. Maskvos spaustuvėje spausdintų leidinių, Petro I, Jekaterinos II leistų teisės norminių dokumentų ir įstatymų galios aktų. Duomenų bazėje pateikiami tokie reti dokumentai, kaip М. В. ЛОМОНОСОВ *Древняя российская история от начала российского народа до кончины великого князя Ярослава Первого или до 1054 года*, В. Н. ТАТИЩЕВ *История российская с самых древнейших времен*, М. М. ЩЕРБАТОВ *История российская от древнейших времен* ir kt.

⁴ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys

⁵ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys

- *Универсальное собрание* – leidiniai, susiję su Rusijos istorija, Rusijos valstybingumu, kultūra. Kolekcijos dydis – 100 640 dokumentų⁶, išspausdintų nuo 1830 m. Rusijos federacijos ir užsienio šalių kalbomis. Duomenų bazėje – XIX–XX a. autorių kūriniai, enciklopedijos, informaciniai leidiniai, kitos unikalios knygos. Galima prieiga ir prie kai kurių šiuolaikinių kūrinių, su kurių autoriais biblioteka yra sudariusi sutartis. Kolekcija skirta tiek visuomenei, tiek mokslininkams.
- *Нотная коллекция* – skaitmeninė XVIII–XIX a. natų, saugomų Rusijos valstybinėje bibliotekoje, kolekcija. Prieiga internete ribojama.
- *Научная и учебная литература* – kolekciją sudaro monografijos, mokslo darbų rinkiniai, vadovėliai aukštosios ir vidurinės mokykloms. Prieiga prie viso teksto ribojama. Kolekcija nuolat pildoma naujomis knygomis.
- *Коллекция рукописей* – kolekciją sudaro X–XVIII a. senosios rankraštinės Rusijos knygos.

Atvirosios prieigos el. knygų galima ieškoti ir naudojantis knygų registras ar knygų paieškos sistemomis.

Bartleby.com

Adresas – <http://www.bartleby.com/>

Tipas – viso teksto knygų duomenų bazė.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis visi interneto vartotojai.

Knygų duomenų bazė *Bartleby.com*, kuriama nuo 1993 m., pateikia tūkstančius laisvai prieinamų informacijos šaltinių, suskirstytų į grožinę ir mokslinę literatūrą, poeziją ir žinytus.

Google books

Adresas – <http://books.google.com/>

Google books – tai el. knygų paieškos internete sistema. Yra paprasta ir išplėstinė paieška pagal autorių, antraštę, kalbą, ISBN ir kitus kriterijus. Paieškos rezultatai gali būti įvairūs – tiek laisvai prieinamos viso teksto el. knygos, tiek iš dalies prieinamos knygos, kurių prieigą riboja autorių teisės. Taip pat galima sužinoti daugiau informacijos apie knygą: kur ją galima įsigyti, kokių yra panašių knygų; galima perskaityti recenzijų. Į šią paieškos sistemą įtraukta informacija ir iš LIBIS suvestinio katalogo.

Free ebooks.net

Adresas – <http://www.free-ebooks.net/>

Free ebooks.net – tai atvirosios prieigos el. knygų paieškos sistema. Humanitarinių mokslų knygas galima peržiūrėti pagal šias temines grupes: istorija, filosofija, poezija, religija. Paieška atliekama vieno langelio principu (panašiai kaip *Google*), todėl ją paprasta naudotis. El. knygas galima atsisiųsti ir skaityti internete tik užsiregistravus.

⁶ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys

Online Books Page

Adresas – <http://onlinebooks.library.upenn.edu/>

Tipas – viso teksto knygų duomenų bazė.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis visi interneto vartotojai.

Duomenų bazėje *Online Books Page* suteikiama prieiga prie daugiau nei 1 mln.⁷ laisvos prieigos grožinės ir mokslinės literatūros el. knygų.

Trūkumai. Nebeveikia nuorodos į kai kurias el. knygas.

4.2.4. Knygų paieška leidyklų interneto svetainėse

Knygų galima ieškoti ir leidyklų interneto svetainėse. Šis paieškos būdas pravartus ketinant įsigyti knygų ar norint sužinoti naujienas – kokios knygos neseniai yra išleistos, kokias ketinama leisti. Leidyklų yra visokių – vienos leidžia įvairaus pobūdžio dokumentus, kitų specializacija – konkrečios srities literatūra (grožinė literatūra, istorija, mokomoji literatūra, menas); dar yra institucijų (universitetų, institutų, muziejų ir kt.) specializuotų leidyklų.

Informacijos apie Lietuvos leidyklas galite rasti Nacionalinės bibliotekos sudarytame kataloge *Lietuvos leidejai* <<http://leidejai.libis.lt:8088>> ir *Lietuvos leidėjų asociacijos (LLA)* tinklalapyje <<http://www.lla.lt/lt/nariai>>. Kokias knygas leidžia Lietuvos mažos ar vidutinės leidyklos, sužinosite *Lietuvos mažų ir vidutinių leidėjų asociacijos (LiMViLA)* knygų kataloge <<http://www.knygukatalogas.lt>>. Pasaulio leidėjų sąrašus rasite tinklalapiuose *Publishers Global* <<http://www.publishersglobal.com/directory/>>, *Publishers' Catalogues* <<http://www.lights.ca/publisher>>.

Supažindinsime su keliomis Lietuvos ir pasaulio leidyklomis, kurių specializacija yra humanitariniai mokslai.

Baltos lankos

Adresas – <http://www.baltoslankos.lt/>

Leidykla *Baltos lankos* leidžia akademines humanitarinių mokslų knygas, vadovėlius, Lietuvos ir užsienio šalių autorių grožinę literatūrą, pažintinius gidus po Lietuvą ir kt. Leidyklos interneto svetainėje galima atlikti paprastą paiešką. Norimas knygas galima įsigyti elektroniniu būdu. Galima užsisakyti naujienlaiškį.

Aidai

Adresas – <http://www.aidai.lt/>

Leidykla *Aidai* leidžia klasikinės filosofijos ir literatūros, kultūros ir meno istorijos, religijos bei teologijos knygas. Knygų galima ieškoti pagal autorių, leidimo metus ir tematiką. Pateikiamas išleistų

⁷ 2014 m. birželio 8 d. duomenys

knygų sąrašas (knygas galima rikiuoti pagal metus, autorių, sudarytoją, antraštę), knygų aprašymas, atskirai pristatomos naujausios knygos, pateikiamas abėcėlinis autorių sąrašas.

Katalikų pasaulio leidiniai

Adresas – <http://www.katalikuleidiniai.lt>

Leidyklos *Katalikų pasaulio leidiniai* specializacija – teologijos, filosofijos, psichologijos knygų leidyba. Leidykla taip pat leidžia svarbiausius Vatikano dokumentus ir tikybos vadovėlius. Interneto svetainėje pateikiama informacija apie naujausius ir planuojamus leisti leidinius ir apie leidyklos knygyną.

Euroknyga

Adresas – <http://www.euroknyga.lt/lt/>

Euroknyga – leidykla, leidžianti įvairias kalbų mokymo priemones. Interneto svetainėje pateikiamas išleistų kompaktinių plokštelių bei knygų sąrašas ir adresai knygynų, kuriuose galima įsigyti leidyklos išleistų leidinių. Pateikiama informacija apie vertimo ir kalbų mokymo paslaugas.

Lietuvių kalbos instituto leidykla

Adresas –

http://www.lki.lt/LKI_LT/index.php?option=com_content&view=article&id=66&Itemid=45

Lietuvių kalbos instituto leidykla leidžia instituto leidinius, darbuotojų knygas, daktaro disertacijų santraukas ir habilitacinių darbų referatus lietuvių kalbos mokslo tematika. Svetainėje yra leidinių katalogas su leidinių aprašymais. Pateikiamas sąrašas leidinių, kuriuos galima nusipirkti Lietuvių kalbos institute.

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras

Adresas – <http://www.melc.lt/>

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (MELC) – tai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos įsteigta valstybinė mokslo leidybos įstaiga, leidžianti įvairios tematikos mokslinius ir informacinius leidinius: monografijas, žodynus, vadovėlius, mokslo populiarinimo knygas, užsienio autorių mokslo darbus, elektroninius žodynus. Svarbiausias centro leidinys – „Visuotinė lietuvių enciklopedija“, kurią, kaip ir kitus leidinius, galima užsisakyti ir užsiprenumeruoti internetu. Svetainėje rasite naujų ir planuojamų netrukus išleisti leidinių sąrašus. Atskirai pateikiami istorijos mokslo ir lituanistinių leidinių katalogai, yra leidinių aprašymai.

Brepols Publishers

Adresas – <http://www.brepols.net>

Brepols Publishers yra tarptautinis akademinės humanitarinių mokslų literatūros leidėjas. Didžioji dalis šios leidyklos leidžiamų leidinių apima antiką, viduramžius ir ankstyvąjį modernizmą. Leidykla leidžia dokumentus originalo kalba, taip pat enciklopedijas, biografijas, monografijas, vadovėlius. Pagrindinės humanitarinių mokslų tematika leidžiamų leidinių sritys: istorija, archeologija, kalbos ir literatūra, muzika, menas bei architektūros istorija. Interneto svetainėje yra leidinių katalogas, kuriame nurodyti naujausi ir planuojami išleisti leidiniai. Leidinių galima ieškoti pagal įvairius kriterijus: reikšminius

žodžius, autorių, antraštę, ISBN, seriją, leidinio rūšį, kalbą. Pateikiama informacija, kaip užsisakyti norimą leidinį.

4.2.5. Knygų paieška elektroniniuose knygynuose

Dar viena knygų paieškos alternatyva – elektroniniai knygynai (toliau – el. knygynai), kuriuose galima rasti informacijos apie spausdintas ar el. knygas ir elektroniniu būdu jų įsigyti. Dauguma Lietuvos leidyklų taip pat suteikia galimybę savo išleistų leidinių įsigyti elektroniniu būdu leidyklų svetainėse, pvz., knygynas *Pegasas* <<http://www.pegasas.lt>>, knygynų tinklas *Vaga* <<http://www.vaga.lt>> ir kt.

Humanitas

Adresas – <http://www.humanitas.lt/>

Humanitas – tai vienas didžiausių užsienio autorių knygų importuotojų ir platintojų, turinčių knygynų tinklą Lietuvoje. Šio knygyno specializacija – akademinė ir mokslinė literatūra, užsienio kalbų mokymo priemonės, menas ir populiarioji grožinė literatūra. Interneto svetainėje leidiniai pateikiami pagal tematiką, taip pat galima paieška pagal reikšminius žodžius, leidėją ir kategoriją. Yra naujienų ir akcijų skiltys. Leidyklos leidžiamas spausdintas knygas galima įsigyti elektroniniu būdu, žr. <<http://humanitas.lt/kaip-pirkti>>.

Knygininkas

Adresas – <http://www.knygininkas.lt>

Knygininkas – tai el. knygynas, kuriame galima įsigyti KTU, KU, LEU, ŠU, VGTU ir kitų leidyklų leidžiamų leidinių. Kataloge knygos pateikiamos pagal temas ir leidyklas, išskirtos rekomenduojamos ir naujausios knygos. Galima naujų knygų atranka pagal laikotarpį, paprasta ir išplėstinė paieška pagal sritį, universitetą, pavadinimą, autorių, ISBN, leidimo metus. Elektroniniu būdu galima įsigyti ir spausdintų, ir el. knygų. El. knygas galima nusipirkti mėnesiui, pusmečiui ar metams. Taip pat pateikiamas nemokamų el. knygų sąrašas <<http://www.knygininkas.lt/nemokamos-e-knygos>>.

Sena.lt

Adresas – <http://www.sena.lt/>

Sena.lt – tai parduodamų ar dovanojamų perskaitytų knygų el. knygynas. Pardavėjai informaciją apie siūlomas knygas skelbia nemokamai. Katalogas susideda iš 17 teminių kategorijų. Knygos įsigyjamos tiesiai iš pardavėjo.

***AbeBooks* (Advanced Book Exchange)**

Adresas – <http://www.abebooks.co.uk/>

AbeBooks – el. knygynas, kuriame prekiaujama tiek naudotomis, tiek naujomis knygomis. Knygų galima ieškoti pagal autorių, antraštę, ISBN, temą, dalyką. Išskirtos šios humanitarinių mokslų teminės grupės: istorija, kalba ir kultūra, literatūra, religija ir teologija.

Amazon.com

Adresas – <http://www.amazon.com>

Amazon.com – internetinė parduotuvė, kurioje prekiaujama ir knygomis – jos pateikiamos skyrelyje *Books*. Knygas galima susirasti naudojantis paprasta ar išplėstine paieška arba pasirinkti pagal knygos tipą, temą, leidėją, formatą, autorių, kalbą ir t. t.

Praktinės užduotys

1. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos svetainėje <<http://www.lnb.lt>> raskite knygų apie kalbą ir emocijas. Sąrašą išsaugokite savo kompiuteryje.

2. Duomenų bazėje *eBook Academic Collection (EBSCOhost)* <<http://search.epnet.com/>> raskite knygų filosofijos (angl. *philosophy*) tema. 3 knygų trumpą bibliografinį sąrašą (*Modern Language Association (MLA)* bibliografinio aprašo stiliumi) išsiųskite sau el. paštu.

3. Duomenų bazėje *The Directory of Open Access Books (DOAB)* <<http://www.doabooks.org>> raskite 2011–2013 m. išleistas knygas, skirtas archeologijai.

4.3. Humanitarinių mokslų straipsnių paieška

Straipsniai yra svarbus mokslo tiriamųjų darbų rezultatų publikavimo šaltinis. Informacijos apie humanitarinių mokslų tematikos straipsnius galima ieškoti daugiadalykėse ir specializuotose bibliografinėse ar viso teksto duomenų bazėse.

Bibliografinėse duomenų bazėse pateikiama pagrindinė informacija apie straipsnius: autorius, antraštė, šaltinis, leidimo metai. Bibliografinėse duomenų bazėse rasti straipsniai pateikiami spausdintuose ar elektroniniuose periodiniuose ir tęstiniuose leidiniuose. Spausdinti serialiniai leidiniai saugomi bibliotekų fonduose, todėl informacijos apie jų saugojimo vietą bei prieigos galimybes reikėtų ieškoti bibliotekų korteliniuose kataloguose ar kartotekose ir elektroniniuose kataloguose. Jeigu norimo periodinio leidinio kurioje nors bibliotekoje nėra, straipsnį ar jo kopiją galima užsisakyti ir atsisiųsti iš kitos bibliotekos, t. y. pasinaudoti TBA ar TTBA paslauga.

Svarbu. TBA ir TTBA straipsnių atsiuntimo paslaugas apmoka vartotojas.

Elektroninio straipsnio, rasto bibliografinėje duomenų bazėje, galima ieškoti prenumeruojamose viso teksto duomenų bazėse. Taip pat reikėtų pasidomėti, gal šaltinis, kuriame pateiktas straipsnis, yra laisvai prieinamas internete.

Svarbu:

- dalis duomenų bazių leidžia skaityti ne visų žurnalų viso teksto straipsnius, nes yra taikomas embargo laikotarpis, t. y. 6–12 mėn. ar kitam terminui apribojama prieiga;
- mokslo institucijos perka tik tam tikrą duomenų bazės kolekciją, todėl prieiga prie visos duomenų bazėje esančios viso teksto informacijos nesuteikiama.

4.3.1. Straipsnių paieška humanitarinių mokslų duomenų bazėse

Šiame skyriuje supažindinsime su humanitariniams mokslams skirtomis Lietuvos ir užsienio duomenų bazėmis.

Naudojimas elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

Lituanistikos paveldo informacinė sistema „Aruodai“

Adresas – <http://www.aruodai.lt>

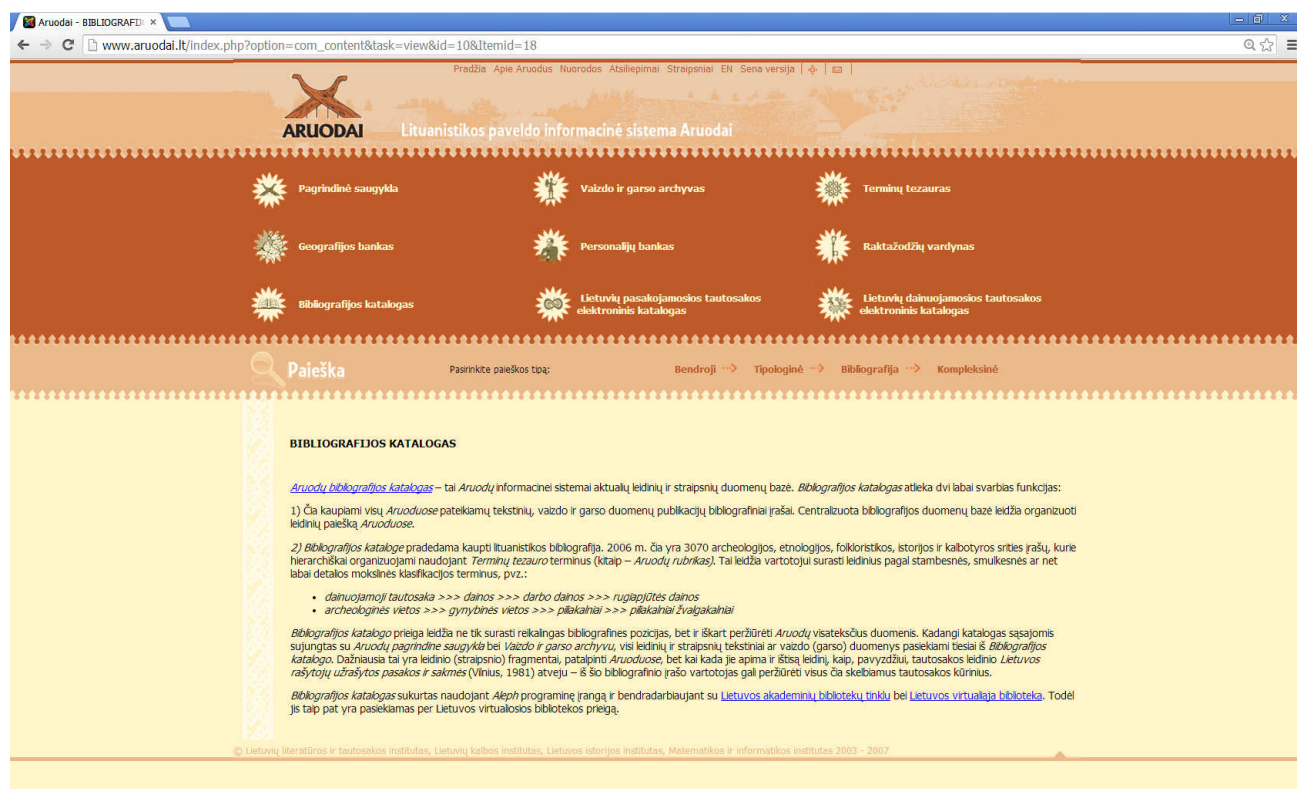
Tipas – informacinė sistema.

Tematika – Lietuvos kultūros paveldas.

Naudojimosi sąlygos – viešai prieinama internete.

Lituanistikos paveldo informacinė sistema *Aruodai* – tai informacinė sistema, skirta lituanistikos paveldui kaupti. *Aruoduose* pristatomos penkios mokslo sritys – archeologija, etnologija, folkloristika, istorija ir kalbotyra. *Aruodus* sudaro pagrindinė saugykla, geografijos bankas, vaizdo ir garso archyvas, personalijų bankas, raktažodžių vardynas, terminų tezauras, lietuvių pasakojamosios tautosakos elektroninis katalogas, lietuvių dainuojamosios tautosakos elektroninis katalogas ir bibliografijos katalogas (žr. 4.3 pav.).

Aruodų bibliografijos katalogas⁸ – tai *Aruodų* informacinei sistemai aktualių leidinių ir straipsnių duomenų bazė. Čia kaupiami visų *Aruoduose* pateikiamų tekstinių, vaizdo ir garso publikacijų bibliografiniai įrašai.



4.3 pav. Lituanistikos paveldo informacinė sistema *Aruodai*

⁸ *Aruodai: bibliografijos katalogas* [interaktyvus]. [Vilnius]: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvos istorijos institutas, Matematikos ir informatikos institutas, 2003–2007 [žiūrėta 2014 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.aruodai.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=10&Itemid=18>.

Privalumai⁹:

- visi archeologijos, etnologijos, folkloristikos, istorijos ir kalbotyros srities įrašai hierarchiškai tvarkomi naudojant *Terminų tezauro* terminus (kitai – *Aruodų* rubrikas), tai leidžia vartotojui rasti leidinius pagal stambesnės, smulkesnės ar net labai detalios mokslinės klasifikacijos terminus;
- katalogas sujungtas su pagrindine *Aruodų* saugykla bei Vaizdo ir garso archyvu, todėl galima iškart pasiekti visus *Aruodų* tekstus, vaizdo ir garso dokumentus;
- paieška labai panaši į akademinių bibliotekų katalogų, katalogas pasiekiamas ir per Lietuvos virtualią biblioteką.

ATLA Religion Database™ with ATLASerials™ (EBSCO)

Adresas – <http://search.ebscohost.com>

Tipas – viso teksto.

Tematika – religija.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančios institucijos vartotojai ir vartotojai, turintys LIBIS pažymėjimą.

Prenumeratorius – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.

ATLA Religion Database™ with ATLASerials™ – teologijos mokslų krypties duomenų bazė. Temos: religija, bendroji, sisteminė ir praktinė krikščionių teologija, teologijos filosofija, krikščionių bažnyčios istorija, Biblija, kanonų teisė ir kt. Bazėje daugiau nei 1,3 mln. bibliografinių įrašų: 632 000 straipsnių iš daugiau nei 1 656 žurnalų, 260 000 esė, 575 000 knygų apžvalgų, 442 000¹⁰ viso teksto straipsnių. Nors skelbiama, kad bazėje leidiniai publikuojami nuo 1949 m., yra leidinių, siekiančių net XIX a.

Privalumai:

- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose – slaptažodžių teiraukitės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje;
- prie prenumeruojamų *EBSCO* duomenų bazių vartotojai gali jungtis per bendrą *EBSCOhost* elektroninę sąsają (apie *EBSCOhost* privalumus skaitykite 4.2.2 skyrelyje).

Humanities International Complete (EBSCO)

Adresas – <http://search.ebscohost.com>

Tipas – viso teksto.

Tematika – humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – Klaipėdos universiteto biblioteka, Šiaulių universiteto biblioteka, Vilniaus universiteto biblioteka, Vytauto Didžiojo universiteto biblioteka.

Humanities International Complete – tai humanitarinių mokslų duomenų bazė, skirta mokslininkams, studentams, mokytojams, bibliotekininkams. Duomenų bazėje pateikiama viso teksto informacija iš

⁹ *Aruodai: bibliografijos katalogas* [interaktyvus]. [Vilnius]: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvos istorijos institutas, Matematikos ir informatikos institutas, 2003–2007 [žiūrėta 2014 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.aruodai.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=10&Itemid=18>.

¹⁰ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys

knygų, žurnalų, kitų publikuotų šaltinių. Duomenų bazė apima bibliografinę informaciją iš duomenų bazės *Humanities International Index*, kurioje publikuojama daugiau kaip 2 200 žurnalų ir 3,3 mln. bibliografinių įrašų. Viso teksto straipsniai pateikiami iš daugiau nei 1 243 žurnalų.¹¹ Straipsnių archyvas siekia 1908 m. Duomenų bazėje yra straipsnių anglų, vokiečių, rusų, prancūzų, lietuvių, lotynų, lenkų ir kt. kalbomis.

Patarimai:

- jei tiksliai nežinote, kaip formuluoti užklausą, kokius reikšminius žodžius pasirinkti, pasinaudokite *Tezauru* (angl. *Thesaurus*). Atlikdami paiešką pagal tezauro terminus, galite nurodyti, kokia tvarka sąraše turėtų būti pateikti ieškomi terminai:
 - ✓ *Term Begins With* – terminas turi prasidėti Jūsų nurodytu žodžiu,
 - ✓ *Term Contains* – Jūsų nurodytas žodis gali būti bet kurioje frazės vietoje,
 - ✓ *Relevancy Ranked* – bus pateikti Jūsų pageidaujama žodį atitinkantys tezauro terminai, surikiuoti pagal tinkamumą;
- jei norite rasti informacijos apie autorių (jo mokslinių interesų sritis, kontaktus, straipsnius), naudokitės *Autorių rodykle* (angl. *Author Profiles*).

Privalumai:

- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose, slaptažodžių teiraukitės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) arba programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia;
- prie prenumeruojamų *EBSCO* duomenų bazių vartotojai gali jungtis per bendrą *EBSCOhost* elektroninę sąsają (apie *EBSCOhost* privalumus skaitykite 4.2.2 skyrelyje).

***Literary Reference Center*™ (EBSCO)**

Adresas – <http://search.ebscohost.com>

Tipas – viso teksto.

Tematika – literatūra ir literatūros kritika.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – Lietuvos edukologijos universiteto biblioteka, Vilniaus universiteto biblioteka, Vytauto Didžiojo universiteto biblioteka.

Literary Reference Center – viso teksto duomenų bazė, skirta literatūros mokslui nuo antikos laikų iki šių dienų. Informacija pateikiama iš žurnalų, knygų, monografijų, enciklopedijų (pvz., *Encyclopedia of Literature*, *The Oxford Illustrated History of English Literature*, *The Literary Encyclopedia* ir kt.). Duomenų bazę sudaro daugiau nei 35 000 santraukų ir apžvalgų, apie 86 000 literatūros kritikos straipsnių, daugiau nei 252 000 autorių biografijų, apie 450 literatūros žurnalų, daugiau nei 773 000 knygų apžvalgų, daugiau nei 23 000 klasikinių ir šiuolaikinių kūrinių¹².

¹¹ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

¹² 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Svarbu. Galima dvejopa prieiga prie šios duomenų bazės – nuorodas į duomenų bazę galima rasti ir *EBSCOhost* duomenų bazių sąrašė, ir pagrindiniame *EBSCOhost* lange, kuriame pateikiama nuoroda į specialiai šiai duomenų basei sukurtą sąsają. Vartotojas gali rinktis, kur jam patogiau atlikti paiešką.

Patarimas. Specialioje duomenų bazės sąsajoje išplėstinei paieškai skirta tik viena paieškos eilutė, todėl paieškai tikslinti naudokite specialias paieškos apribojimo (angl. *Limiters*) ar išplėtimo (angl. *Expanders*) funkcijas. Norėdami atlikti paiešką vieno tipo šaltinyje (pvz., tik *Literary Criticism*), pažymėkite jį varnele.

Privalumai:

- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose, slaptažodžių teiraukitės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) ar programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia;
- pateikiamas literatūros terminų žodynas *Literary Glossary*;
- galima informacijos peržiūra pagal autorius (angl. *Browse Authors*), populiariausius autorius (angl. *Browse Most Studied Authors*), kūrinius (angl. *Browse Works*) ir populiariausius kūrinius (angl. *Browse Most Studied Works*);
- galima citavimo duomenų paieška.

4.3.2. Straipsnių paieška universaliose duomenų bazėse

Šiame skyriuje apžvelgsime universalias bibliografines ir viso teksto duomenų bases, kuriose patariame ieškoti straipsnių, skirtų humanitariniams mokslams.

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė: archyvas (1994–2002)

Adresas – http://www3.lrs.lt:10000/pls/bkc/bkc_web.search_result

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – duomenų bazė prieinama visiems nemokamai. Vartotojo vardas ir slaptažodis duomenų bazės tinklalapyje jau yra įrašyti, tereikia spustelėti mygtuką *Toliau*.

Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės archyve pateikiami bibliografiniai įrašai straipsnių iš Lietuvoje 1994–2002 m. leistų žurnalų, mokslo darbų, laikraščių (žr. 4.4 pav). Nuo 2003 m. bazė nebepildoma, įrašai kaupiami *Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB)*.

Privalumai:

- paprasta ir aiški paieška;
- galima informacijos apie asmenį paieška;
- paieškos langelių pavadinimai aktyvūs – pateikiama paieškos tame langelyje pagalba.

Svarbu. Paieškos langeliai *Leidinio pavadinimas* ir *UDK* tiesiogiai neredaguojami – informaciją į juos galima įkelti iš sąrašo, kurį rasite spustelėję mygtuką *Pasirinkti* ir atlikę leidinio ar UDK paiešką.

Naudojimasis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

The screenshot shows a web browser window with the URL www3.lrs.lt:10000/pls/bkc/bkc_web_search_form. The page title is 'Paieška Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė'. The search interface includes the following elements:

- Search Fields:**
 - Asmenvardis: (Author name)
 - Žodžiai straipsnio antraštyje: (Words in the article title)
 - Leidinio pavadinimas: (Publication name)
 - Leidimo metai: (Year of publication, dropdown menu)
 - Apie asmenį: (About the person)
 - Reikšminiai žodžiai: (Key words)
 - UDK: (UDC classification)
- Search Options:**
 - visi žodžiai / bent vienas žodis (all words / at least one word)
 - Pasirinkti / Atsisakyti (Select / Deselect)
- Additional Options:**
 - Rūšiuoti pagal: Abėcėlė (Sort by: Alphabetically)
 - Pateikti įrašus, jei jų ne daugiau kaip: 100 (Show records, if no more than 100)
 - Ieškoti / Valyti / Pagalba (Search / Clear / Help)
- Footer:**
 - * Žvaigždute pažymėtų laukų reikšmės būtina pasirinkti iš sąrašo, jų įvesti neleidžiama. (Values marked with an asterisk must be selected from the list, their entry is not allowed.)

4.4 pav. Paieška Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės archyve (1994–2002)

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas (NBDB)

Adresas – <http://www.libis.lt:8082/>

Tipas – bibliografinių duomenų.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinamas internete.

Vartotojams prieinamos informacijos laikotarpis – dokumentų sudedamųjų dalių įrašai kaupiami nuo 2003 m.

Duomenų bazę kuria Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. Šioje bazėje galima ieškoti straipsnių, publikuotų Lietuvoje leidžiamuose žurnaluose, laikraščiuose, almanachuose, mokslo darbuose (spustelėkite skirtuką *Straipsnių paieška* (žr. 4.5 pav.).

Naudojimasis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

LIBIS

www.libis.lt:8082/showCustomPage.do;jsessionid=681E1C5E147F2430DC5E4A2F9BDB73F3?showByIdentificat

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Oficiali bibliotekos interneto svetainė

Pradžia | Pagalba | Registracija

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

Paieška | Naudinga informacija

Sistemos dalyvis: Svečias

Paprasta | Išplėstinė paieška | Straipsnių paieška | Nauji dokumentai | Paieška sąrašuose | Autoritetiniai įrašai

Unifikuota paieška

Pradžia | Straipsnių paieška

Straipsnių paieška

Asmenvardis, Kolektyvas | Frazės pradžia

Antraštė | Frazės pradžia

Apie asmenį | Frazės pradžia

Leidinyje(-iuose) | ...

Išleidimo data | iki | ...

Leidinio metai | Nr. | ...

Reikšminis žodis | ...

Bet koks žodis | Tik bibliografiniame įrašė

Visatekstis dokumentas ☐

Filtrai

☐ laikraščiuose ☐ elektroniniuose ištekluose ☐ Kalba

☐ žurnaluose ☐ garso įrašuose

☐ tęstiniuose

☐ knygose

Katalogo sritis

ieškoti Išvalyti

PATARIMAS VARTOTOJUI

Apie kiekvieną paieškos langelio galimybę galima sužinoti pelės žymeklį nustačius ties langelio pavadinimu, pvz., Asmenvardis, Kolektyvas.

KATALOGAI IR DB

Elektroninis katalogas

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas

LIETUVOS BIBLIOGRAFIJA, SERIJA B, Periodiniai leidiniai lietuvių kalba, 1823-1940

LIETUVOS LEIDĖJAI

Leidinių mainams katalogas

Duomenų bazės

GALIMI PAPILDOMI VEIKSMAI

Nauji dokumentai

Pagalba

libis © Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema | E - sprendimas UAB Sintagma
LIBIS valdytojas ir tvarkytojas Nacionalinė biblioteka. Visos teisės saugomos Mobili versija

4.5 pav. Straipsnių paieška NBDB

Patarimai:

- jei norite atlikti paiešką tam tikroje išteklių grupėje ar atrinkti straipsnius viena kalba, naudokite paieškos apribojimo filtrus;
- jei straipsnių ieškote leidinyje, kurio pavadinimą žinote, leidinį pasirinkite iš leidinių rodyklės, kurią rasite spustelėję ženkliuką  (leidinio pavadinimo patys įrašyti negalite, nes langelis *Leidinyje (-iuose)* neaktyvus);
- apie kiekvieno paieškos langelio galimybes galite sužinoti spustelėję ties langelio pavadinimu, pvz., *Asmenvardis. Kolektyvas*;
- jei atlikę paiešką norite sudaryti jums tinkančių informacijos šaltinių bibliografinį sąrašą, pažymėkite dominančius leidinius ir pasirinkite tinklalapio dešinėje pusėje esančią nuorodą *Sąrašas*.

Privalumai:

- duomenų bazėje pateikiamos ne tik periodinių leidinių, bet ir monografijų, konferencijų medžiagos sudedamosios dalys;
- jei straipsnis yra laisvai prieinamas internete ir galima peržiūrėti visą straipsnio tekstą, bibliografiniame apraše pateikiama nuoroda į jį; tokie straipsniai pažymėti ženkliuku .

Mokslo ir studijų institucijų mokslo publikacijų duomenų bazės

Adresas – <http://www.labt.lt/Projektai/PDB> (nuorodos į akademinių institucijų publikacijų duomenų bazes).

Tipas – bibliografinės.

Tematika – daugiadalykės.

Lietuvos mokslo ir studijų institucijos kaupia savo darbuotojų mokslo publikacijų duomenis – registruojami institucijos darbuotojų straipsniai, knygos, konferencijų pranešimai, tezės ir kita mokslinė ar meno produkcija. Mokslo publikacijos registruojamos atskirai kiekvienoje bibliotekoje. Paieška duomenų bazėje galima pagal autoriaus pavardę, publikacijos antraštę, šaltinio antraštę, temą, publikacijos rūšį. Publikacijų duomenų bazėse pateikiama bibliografinė informacija, santraukos bei reikšminiai žodžiai lietuvių ir anglų kalbomis, nuorodos į viso teksto straipsnius (jei jie yra laisvai prieinami internete), autoriaus el. pašto adresas.

Academic Search Complete (EBSCO)

Adresas – <http://search.ebscohost.com>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8614>>.

Duomenų bazės *Academic Search Complete* humanitarinių mokslų srities žurnalai: ¹³

- filologijos – 250 šaltinių pavadinimų;
- literatūros ir literatūros kritikos – 456 šaltinių pavadinimai;
- istorijos – 705 šaltinių pavadinimai;
- filosofijos – 359 šaltinių pavadinimai;
- religijos – 281 šaltinių pavadinimas.

Duomenų bazė nuolat pildoma nauja informacija ir naujais leidiniais.

Duomenų bazės *Academic Search Complete* žurnalų sąrašą pagal dalykus galima rasti adresu <<http://www.lmba.lt/db/8614>>.

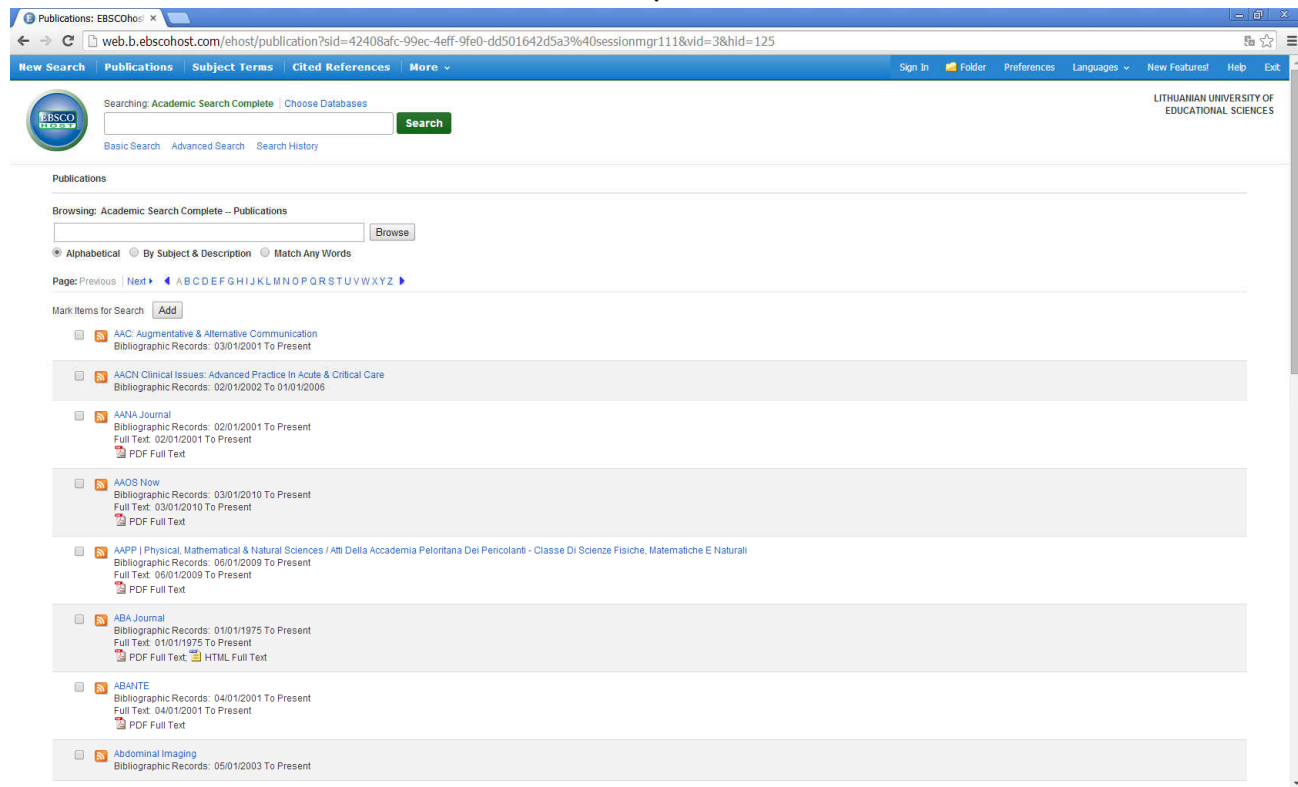
Patarimai:

- jei tiksliai nežinote, kaip formuluoti užklausą, kokius reikšminius žodžius pasirinkti, pasinaudokite *Terminų* (angl. *Subject Terms*) rodykle;

¹³ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Naudojimasis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais. ISBN 978-609-95149-2-5.
4 modulis. I. Kuzminskienė. Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių paieška.

- leidinius, atitinkančius kurią nors humanitarinių mokslų sritį, galite rasti *Leidinių sąraše* (angl. *Publications*) pasirinkę leidinių rikiavimą *Pagal dalyką ir paaiškinimą* (angl. *By Subject & Description*). Jei žinote leidinio pavadinimą, ieškokite jo pagal *Abėcėlę* (angl. *Alphabetical*) (žr. 4.6 pav.).



4.6 pav. Leidinių paieška duomenų bazėje *Academic Search Complete*

Privalumai:

- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose, slaptažodžių teiraukėtės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) arba programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia;
- galima citavimo duomenų paieška;
- prie prenumeruojamų *EBSCO* duomenų bazių vartotojai gali jungtis per bendrą *EBSCOhost* elektroninę sąsają (apie *EBSCOhost* sąsajos privalumus skaitykite 4.2.2 skyrelyje).

Trūkumai

- kai kuriems duomenų bazėje esantiems viso teksto straipsniams taikomas draudimo (angl. *embargo*) laikotarpis, t. y. 6–12 mėn. ar kitam terminui apribojama prieiga.

Central and Eastern European Online Library (CEEOL)

Adresas – <http://www.ceeol.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Central and Eastern European Online Library – tai Vidurio ir Rytų Europos periodinių leidinių duomenų bazė. Šioje duomenų bazėje yra daug šaltinių, apimančių humanitarinius ir socialinius mokslus: antropologiją, archeologiją, kultūrą, ekonomiką, menus, folklorą, filologiją, kalbotyrą, kultūros istoriją, fotografiją ir kt. Straipsnių bibliografinė informacija ir santraukos, o kai kurių straipsnių ir visas tekstas prieinami laisvai. Norint skaityti visus bazėje esančius straipsnius, duomenų bazę reikia prenumeruoti arba mokėti už kiekvieną straipsnį atskirai (prie kiekvieno straipsnio yra nurodoma kaina). Duomenų bazėje CEEOL referatai ir bibliografinė straipsnių informacija pateikiama anglų, o straipsniai – originalo kalba.

JSTOR

Adresas – <http://www.jstor.org/>

Tipas – viso teksto, archyvas.

Tematika – daugiadalykis.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8088>>.

JSTOR – mokslo žurnalų archyvas, kuriame kaupiami įvairių mokslo ir meno disciplinų viso teksto straipsniai.

Lietuvos bibliotekos prenumeruoja šias humanitariniams mokslams skirtas kolekcijas¹⁴:

- *Arts & Sciences I* – kolekcija, kurioje yra 175 pavadinimų žurnalai, skirti socialiniams ir humanitariniams mokslams;
- *Arts & Sciences II* – 197 žurnalų, skirtų archeologijai ir klasikinei filologijai, kolekcija, papildanti pirmosios kolekcijos žurnalų tematiką;
- *Arts & Sciences III* – 226 žurnalų kolekcija, skirta filologijai, muzikai, kinui, folklorui, religijai, scenos menui, dailei, architektūros teorijai ir istorijai;
- *Arts & Sciences V* – 158 pavadinimų žurnalai, skirti humanitariniams mokslams: filosofijai, klasikinei literatūrai, religijai, kalboms, literatūrai;
- *Arts & Sciences VII* – kolekcija, skirta menui, humanitariniams ir socialiniams mokslams;
- *Public Library Collection I* ir *Public Library Collection II* kolekcijas sudaro viešosioms bibliotekoms skirtas žurnalų archyvas, kuriame pateikiami viso teksto žurnalai meno, muzikos, istorijos, literatūros, kalbotyros ir kitomis temomis.

Duomenų bazės *JSTOR* kolekcijos nuolat pildomos ir atnaujinamos.

Oxford Journals Online

Adresas – <http://www.oxfordjournals.org/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8094>>.

¹⁴ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Daugiadalykė duomenų bazė *Oxford Journals Online* apima viso teksto straipsnius, publikuotus leidyklos *Oxford University Press* mokslo žurnaluose, skirtuose ir humanitariniams mokslams: filosofijai, kalbotyrai, istorijai, religijai, literatūrai. Bazėje pateikiama išsami informacija apie kiekvieną žurnalą, jo indeksavimą kitose duomenų bazėse.

Svarbu. Prenumeruojamų žurnalų sąrašą rasite LMBA svetainėje <http://www.lmba.lt/sites/default/files/OUP_2012_zurnalu_sarasa.doc>.

Privalumai:

- informacijos galima ieškoti tik humanitariniams mokslams skirtuose žurnaluose, tam išplėstinės paieškos (angl. *Advanced Search*) lange pažymėkite akutę ties tema *Humanities*;
- galima žurnalų, skirtų humanitariniams mokslams, peržiūra pagal terminą *Humanities*;
- galima paieška kiekviename žurnalo numeryje atskirai;
- galima gauti informacijos apie naują žurnalo numerį (angl. *Alert me to new issues of the journal*) ar straipsnio citavimą (angl. *Alert me when this article is cited*).

Trūkumai:

- nėra tezauro ar dalykinės rodyklės;
- sistema neieško raidžių, kurių nėra anglų kalbos abėcėlėje.

Project Muse

Adresas – <http://muse.jhu.edu>

Tipas – viso teksto.

Tematika – socialiniai ir humanitariniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančios institucijos vartotojai ir vartotojai, turintys LIBIS pažymėjimą.

Prenumeratoriai – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka.

Duomenų bazė skirta socialiniams ir humanitariniams mokslams. Suteikiama prieiga prie 467 pavadinimų elektroninių žurnalų. Prenumeruojamų žurnalų sąrašą rasite adresu <http://www.lmba.lt/sites/default/files/ProjectMuse_zutanlu_sarasas.doc>. Duomenų bazėje informacijos galima ieškoti naršant arba naudojantis paprastos ir išplėstinės paieškos funkcijomis.

SAGE Journals Online

Adresas – <http://online.sagepub.com/cgi/search/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8099>>.

SAGE Journals Online – tai leidyklos *SAGE Publisher* duomenų bazė, kurioje kaupiami viso teksto elektroniniai žurnalai, tarp jų ir humanitarinių mokslų sričių. Lietuvos aukštosios mokyklos prenumeruoja du šios duomenų bazės sąrašus:

- *Sage Premier Package 2009*
<<http://www.lmba.lt/sites/default/files/SAGE%20Premier%20Package%202009.doc>>;
- *Sage Premier Package 2012*
<<http://www.lmba.lt/sites/default/files/SAGE%20Premier%20Package%202012.doc>>.

Patarimai:

- jei norite, kad informacijos būtų ieškoma tik prenumeruojamuose žurnaluose, išplėstinės paieškos (angl. *Advanced Search*) lange taškeliu pažymėkite parinktį *SAGE Content Available to Me*;
- jei norite, kad paieškos rezultatai tiksliau atitiktų Jūsų užklausą, pasirinkite, kad sistema reikšminių žodžių ieškotų santraukų (angl. *Abstract*) arba reikšminių žodžių (angl. *Key Words*) srityse;
- jei norite, kad būtų ieškoma tik tam tikruose žurnaluose, išplėstinės paieškos tinklalapyje pažymėkite norimus žurnalus.

Privalumai:

- galima skaityti ir neprenumeruojamų žurnalų bibliografinius aprašus bei straipsnių santraukas;
- yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose, slaptažodžių teiraukės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) ar programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia.

ScienceDirect

Adresas – <http://www.sciencedirect.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai institucijos kompiuteriuose.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8100>>.

ScienceDirect – viena iš didžiausių ir brangiausių duomenų bazių, kurioje galima prieiga prie bibliografinės ir viso teksto informacijos. Iš daugiau kaip 2 000 daugiadalykių žurnalų humanitariniams mokslams skirti 47 pavadinimų žurnalai¹⁵.

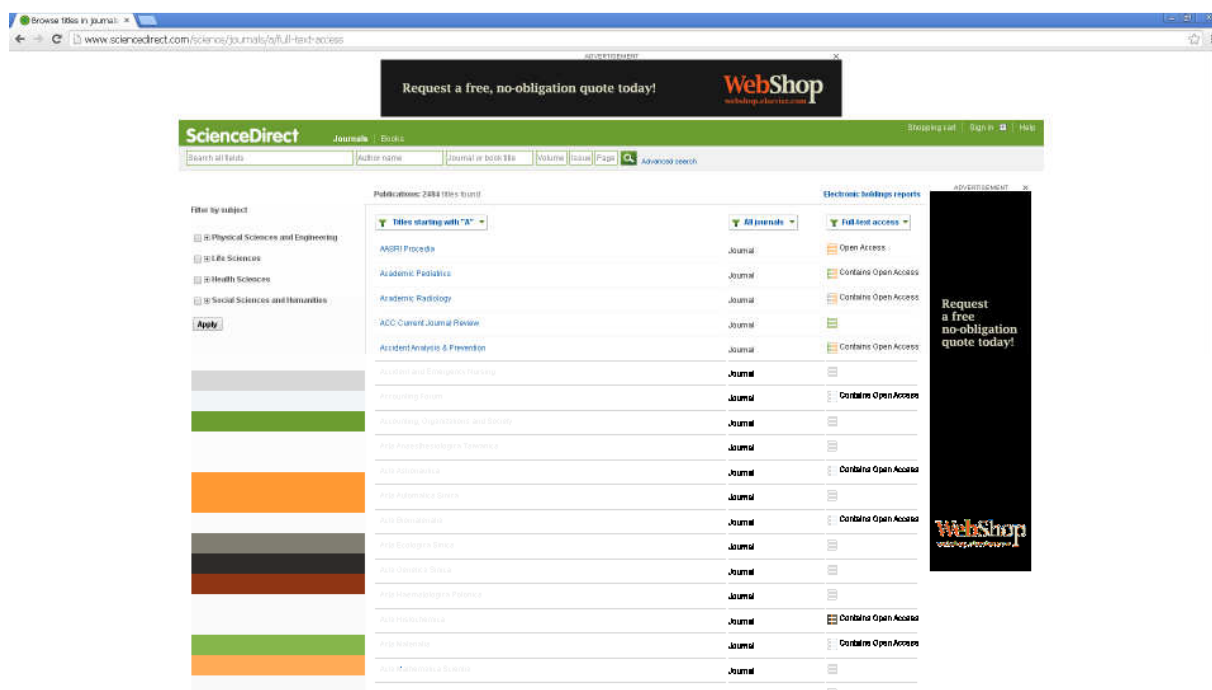
Svarbu:

- piktogramos  žymi prieigą prie viso teksto straipsnių (žr. 4.7 pav.);
- piktogramos  žymi Lietuvos institucijose neprenumeruojamus žurnalus; galima naudotis tik jų bibliografinę informaciją ir straipsnių santraukomis;
- piktogramos  ir  žymi atvirosios arba iš dalies atvirosios prieigos žurnalus.

¹⁵ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Patarimai:

- jei norite sužinoti, kurie humanitarinių mokslų žurnalai yra prenumeruojami, pasirinkite žurnalų peržiūros funkciją *Browse* (naršyti), nurodykite mokslo sritį *Social Sciences and Humanities – Arts and Humanities* ir pažymėkite, kad būtų atrinkti tik viso teksto šaltiniai, pažymėti *Full-text available* (yra visas tekstas);
- jei norite, kad paieškos rezultatai būtų pateikti tik iš humanitarinių mokslų sričių žurnalų, išplėstinėje paieškoje (angl. *Advanced Search*) nurodykite, kad būtų ieškoma meno ir humanitarinių mokslų (*Arts and Humanities*) šaltiniuose;
- jei norite ieškoti tik viso teksto straipsnių (t. y. tik jūsų institucijai prieinamų žurnalų), išplėstinėje paieškoje nurodykite, kad būtų ieškoma tik prenumeruojamuose (angl. *Subscribed publications*) arba atvirosios prieigos (angl. *Open Access articles*) šaltiniuose.



4.7 pav. Prieigos prie viso teksto straipsnių žymėjimas duomenų bazėje *ScienceDirect*

Privalumai:

- galima užsisakyti, kad į el. paštą būtų siunčiama informacija apie pasirodžiusius naujausius straipsnius, atitinkančius anksčiau atliktą paiešką (angl. *Search Alerts*), ar informacija apie išėjusį naują leidinio numerį (angl. *Volume / Issue Alerts*);
- visi interneto vartotojai gali laisvai peržiūrėti bibliografinę informaciją ir straipsnių santraukas. Yra galimybė turint individualų slaptažodį naudotis duomenų baze nuotoliniuose kompiuteriuose, slaptažodžių teiraukitės bazę prenumeruojančios institucijos bibliotekoje. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) ar programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia.

Taylor&Francis

Adresas – <http://www.tandfonline.com>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – bibliotekų sąrašą žr. LMBA svetainėje <<http://www.lmba.lt/db/8617>>.

Duomenų bazę *Taylor&Francis* sudaro viso teksto žurnalų kolekcija humanitarinių, socialinių, fizinių, technologijos ir kt. mokslų temomis. Prieiga prie straipsnių suteikiama nuo 1997 m. Duomenų bazėje informacijos galima ieškoti naudojantis paprastos ir išplėstinės paieškos funkcija arba naršant.

Svarbu. Prenumeruojamų žurnalų sąrašą rasite adresu

<http://www.lmba.lt/sites/default/files/TaF_zurnalu_sarasas_2012-2015.doc>.

Wiley Online Library

Adresas – <http://onlinelibrary.wiley.com/>

Tipas – viso teksto.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – gali naudotis bazę prenumeruojančių institucijų vartotojai.

Prenumeratoriai – socialinių ir humanitarinių mokslų (*Social Science and Humanities (SSH)*) kolekciją prenumeruoja Vilniaus universiteto biblioteka, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas.

Duomenų bazę *Wiley Online Library* sudaro leidyklų *Wiley* (483 žurnalai) ir *Blackwell Publishing* žurnalų kolekcijos *Social Science and Humanities (SSH)* ir *Science Technology Medicine (STM)*. Humanitarinių mokslų leidiniai – 370 pavadinimų žurnalai – kaupiami kolekcijoje *Social Sciences and Humanities (SSH)*. Duomenų bazėje galima žurnalų peržiūra pagal dalykus, dokumentų atranka pagal rūšį (žurnalai, el. knygos).

Svarbu. Prenumeruojamų žurnalų sąrašą rasite adresu

<http://www.lmba.lt/sites/default/files/Wiley%20Online%20Library_zurnalu_sarasas.doc>.

Privalumai:

- bibliografinius aprašus ir santraukas gali skaityti ir duomenų bazės neprenumeruojantys vartotojai;
- galima prieiga ir nuotoliniuose kompiuteriuose, tereikia susikurti asmeninę aplinką *My Profile* – tai galima padaryti tik duomenų bazę prenumeruojančios institucijos kompiuteriuose. Dauguma Lietuvos institucijų nuotolinę prieigą prie prenumeruojamų duomenų bazių teikia per virtualųjį privatųjį tinklą (angl. *Virtual Private Network, VPN*) ar programinę įrangą *EZproxy* – tokiu atveju slaptažodžių nereikia.

Trūkumai

- informacijos galima ieškoti tik visoje duomenų bazėje, nėra paieškos vien prenumeruojamuose žurnaluose.

4.3.3. Humanitarinių mokslų straipsnių paieška atvirosios prieigos ištekluose

Didelės prenumeruojamų duomenų bazių kainos neleidžia vartotojams gauti prieigą prie visos mokslinės informacijos. Atvirosios prieigos mokslo žurnalai suteikia daugiau galimybių naudotis moksline informacija, todėl šie ištekliai tampa vis populiareni. Komercinės duomenų bazės, pvz., *ScienceDirect* <<http://www.sciencedirect.com/>>, *SAGE Journals Online* <<http://online.sagepub.com/cgi/search/>> ir kt. dalį žurnalų taip pat jau teikia atvirąją prieigą.

Daugiau informacijos apie atvirosios prieigos iniciatyvas rasite LMBA svetainėje adresu <<http://www.lmba.lt/atviroji-prieiga>>, taip pat 1 modulyje „Elektroniniai mokslo informacijos šaltiniai ir interaktyvios technologijos“.

Šiame skyriuje supažindinsime su humanitarinių mokslų srities atvirosios prieigos šaltiniais internete, atvirosios prieigos žurnalų katalogais ir atvirosios prieigos talpyklų registras.

Humanitarinių mokslų atvirosios prieigos šaltinių galite ieškoti Lietuvos ištekluose (*Lietuvos akademine elektroninė bibliotekoje eLABa* <<http://elaba.library.lt>>, tarptautinėje mokslinėje duomenų bazėje *Lituanistika* <<http://lituanistikadb.lt>>) arba pasauliniuose atvirosios prieigos žurnalų kataloguose ir talpyklų registruose: *Directory of Open Access Journals (DOAJ)* <<http://doaj.org>>, *Social and Human Sciences Online Periodicals* <<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/resources>>, *OpenDOAR: Directory of Open Access Repositories* <<http://www.opendoar.org>>, *Registry of Open Access Repositories (ROAR)* <<http://roar.eprints.org>>.

Lituanistika

Adresas – <http://lituanistikadb.lt> arba <http://lituanistika.library.lt>

Tipas – mišri.

Tematika – daugiadalykė.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinama internete.

Duomenų bazę *Lituanistika* nuo 2006 m. rengia Lietuvos mokslo taryba, bendradarbiaudama su Lietuvos mokslo institucijomis ir bibliotekomis. Duomenų bazė apima šias temas: filosofiją, religiją, menotyrą, filologiją, istoriją, komunikaciją, informaciją, teisę, politiką, sociologiją, ekonomiką, vadybą, psichologiją, etnologiją, edukologiją. Pateikiami dokumentai, kurių tyrimo objektas yra Lietuvos valstybės, visuomenės, kultūros, lietuvių tautos, kalbos raida ir dabartis. Duomenų bazėje sukaupta 31 000 kokybės kriterijus atitinkančių mokslo straipsnių, pranešimų, 340 000 cituojamų knygų ir straipsnių, 18 000 publikacijų tekstų, santraukos ir raktažodžiai lietuvių ir anglų kalbomis. Apie 80 proc. straipsnių duomenų bazėje yra viso teksto¹⁶.

Directory of Open Access Journals (DOAJ)

Adresas – <http://www.doaj.org/>

¹⁶ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Žurnalų kataloge pateikiami įvairių šalių atvirosios prieigos žurnalai. Duomenų bazė nuolat pildoma naujais leidiniais. Galima straipsnių ir žurnalų paieška, katalogo peržiūra pagal temas. Paieškos rezultatus galima rikiuoti pagal metus, kalbą, šalį, leidėją, žurnalo pavadinimą ir kt.

Privalumas – patogi ir greita paieška.

Social and Human Sciences Online Periodicals

Adresas – [http://crl.du.ac.in/Publication/E-Resources in Public Domain-Final/E-Journals/Uesco-list.htm](http://crl.du.ac.in/Publication/E-Resources%20in%20Public%20Domain-Final/E-Journals/Uesco-list.htm)

Social and Human Sciences Online Periodicals – tai UNESCO socialinių ir humanitarinių mokslų atvirosios prieigos elektroninių žurnalų kolekcija.

OpenDOAR: Directory of Open Access Repositories

Adresas – http://www.open_doar.org

Duomenų bazėje humanitariniai mokslai suskirstyti į sritis, prie kiekvienos iš jų nurodyta, kiek institucinių talpyklų kuriai skirta, pvz.¹⁷:

- menams ir humanitariniams mokslams – 137,
- istorijai ir archeologijai – 216,
- filosofijai ir religijai – 106,
- kalboms ir literatūrai – 121 talpykla.

Praktinės užduotys

1. Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB) <<http://www.libis.lt:8082>> raskite straipsnius, išspausdintus mokslo darbuose *Žmogus ir žodis*, T. 15, Nr. 1 (2013). 3 straipsnių sąrašą išsaugokite savo kompiuteryje.

2. Duomenų bazėje *Academic Search Complete* <<http://search.ebscohost.com>> raskite 2010–2014 m. mokslinius straipsnius tema „Moteris ir religija“ (*women & religion*). 5 mokslinius straipsnius išsaugokite asmeninėje aplinkoje (angl. *My EBSCOhost*).

4.4. Humanitarinių mokslų daktaro disertacijų ir magistro darbų paieška

Mokslininkams ar studentams, rašantiems disertacijas, magistro darbus, svarbu susipažinti su kitais panašios tematikos darbais, juose pateikiamais tyrimais, naudotos literatūros sąrašais ir kt. Šiame skyriuje supažindinsime su daktaro disertacijų paieška bibliotekose ir duomenų bazėse.

4.4.1. Disertacijų ir jų santraukų paieška bibliotekose

Lietuvoje nuo 2006 m. apgintos ir numatomos ginti disertacijos įtraukiamos į Lietuvos mokslo tarybos *Disertacijų gynimų duomenų bazę* <<http://www.lmt.lt/lt/paslaugos/disertacijos/d-db.html>>.

Apgintos disertacijos bei informacija apie jas kaupiama ir saugoma bibliotekose, todėl reikiamos tematikos disertacijų reikėtų ieškoti elektroniniuose bibliotekų kataloguose.

¹⁷ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

Lietuvoje apgintos disertacijos saugomos Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos rankraščių fonde. Ieškodami jų bibliotekos elektroniniame kataloge, paieškos langelyje *Bet koks žodis* įrašykite *disertacija*.

Lietuvos aukštųjų mokyklų bibliotekos saugo savo institucijose gintas disertacijas – jų galima ieškoti kiekvienos institucijos elektroniniame kataloge. Pvz., LEU elektroniniame kataloge ieškodami disertacijų tam tikra tema (jei nežinote kitų duomenų), *Išplėstos paieškos* tinklalapyje nurodykite temą (pvz., *istorija*), o paieškos langelyje *Įrašo žodis* įrašykite *disertacija*.

4.4.2. Elektroninių disertacijų ir magistro darbų paieška

Informacijos apie Lietuvoje ir užsienyje apgintas disertacijas tikslinga ieškoti elektroninių disertacijų ir magistro darbų duomenų bazėse, jose kaupiamos disertacijų ir magistro darbų elektroninės versijos. Disertacijų ar tezių duomenų bazės aprėpia konkrečios aukštosios mokyklos arba kelių aukštųjų mokyklų disertacijas ir magistro darbus. Šiose duomenų bazėse, autoriui sutikus, suteikiama prieiga prie disertacijų ar magistro darbų viso teksto.

Lietuvos studijų baigiamieji darbai ir disertacijos (ETD)

Adresas – <http://etd.library.lt>

Lietuvos studijų baigiamieji darbai ir disertacijos (ETD) – tai duomenų bazė, kurioje kaupiami bakalauro (tik Šiaulių universiteto), magistro darbai, apginti Lietuvoje nuo 2003 m., ir disertacijos. Galima paprasta ir išplėstinė paieška pagal reikšminį žodį, autorių, antraštę, metus, instituciją. Yra užklausos filtras pagal kalbą, metus, dokumento rūšį, saugojimo vietą. Autoriui sutikus, galima skaityti visą disertacijos ar magistro darbo tekstą. Prieiga prie kai kurių darbų yra ribojama ar galima tik institucijos kompiuteriuose.

Academic Archive Online (DiVA)

Adresas – <http://www.diva-portal.org/smash/search.jsf?rvn=1>

Duomenų bazėje *Academic Archive Online (DiVA)* galima ieškoti mokslo publikacijų ir studentų magistro darbų tezių iš 34 aukštųjų mokyklų (daugiausia Skandinavijos). Galima paprasta ir specializuota paieška pagal įvairius kriterijus.

Australasian Digital Theses Program (ADT)

Adresas – <http://www.caul.edu.au/caul-programs/australasian-digital-theses>

Australasian Digital Theses Program (ADT) – tai Australijos universitetų daktaro disertacijų ir magistro darbų duomenų bazė.

DART-Europe E-theses Portal

Adresas – <http://www.dart-europe.eu/basic-search.php>

DART-Europe E-theses Portal – Europos tezių paieškos portalas. Naudojantis šia paieškos sistema daktaro disertacijų ir magistro darbų galima ieškoti 559 universitetuose iš 28 šalių¹⁸. Portale galima

¹⁸ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

paprasta ir išplėstinė paieška, rodoma paieškos praeitis, darbus galima skaityti ir išsisaugoti kompiuteryje nemokamai.

The Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD)

Adresas – <http://www.ndltd.org/>

The Networked Digital Library of Theses and Dissertations (NDLTD) – tai elektroninė magistro darbų ir disertacijų duomenų bazė. Joje yra daugiau nei milijonas baigiamųjų darbų ir disertacijų įrašų. Paieškai yra skirtas paieškos įrankis *VTLS Thesis Search* <<http://thumper.vtls.com:6090/search/query?theme=NDLTD>>, leidžiantis surasti ir peržiūrėti disertacijas ir baigiamuosius darbus pagal kalbą, datą, dokumento formatą. Informaciją galima rikiuoti pagal aktualumą, pavadinimą ir datą (nuo seniausių iki naujausių dokumentų ir atvirkščiai). Galima atlikti paprastą ir išplėstinę paiešką.

Электронная библиотека: библиотека диссертаций

Adresas – <http://diss.rsl.ru/?lang=ru>

Tipas – disertacijų.

Электронная библиотека: библиотека диссертаций – tai Rusijos valstybinės bibliotekos sudaryta ir tvarkoma disertacijų duomenų bazė.

Praktinės užduotys

1. Lietuvos studijų baigiamųjų darbų ir disertacijų duomenų bazėje Lit-ETD <<http://etd.library.lt>> atrinkite laisvai prieinamas disertacijas filosofijos tema. Iš gautų rezultatų sąrašo pasirinkite vieną disertaciją ir visą jos tekstą išsaugokite PDF formatu savo kompiuteryje.

2. Raskite, kiek duomenų bazėje *The Networked Digital Library Of Theses and Dissertations (NDLTD)* <<http://thumper.vtls.com:6090/search/query?theme=NDLTD>> yra užregistruota angliškai parašytų disertacijų literatūros tema.

3. Disertacijų gynimų duomenų bazėje <<http://www.lmt.lt/lt/paslaugos/disertacijos/d-db.html>> raskite etnografijos tema apgintas disertacijas.

4.5. Humanitarinių mokslų empirinių tyrimų duomenų paieška

Šiame skyriuje supažindinsime su Lietuvos HSM duomenų archyvu (LiDA).

Lietuvos HSM duomenų archyvas (LiDA)

Adresas – https://aleph.library.lt/F/?func=find-b-0&local_base=HSM01 arba <http://www.lidata.eu>

Tipas – viso teksto.

Tematika – humanitariniai ir socialiniai mokslai.

Naudojimosi sąlygos – informacijos paieška gali naudotis visi interneto vartotojai; norint atlikti duomenų analizę ar atsisiųsti duomenis, reikia užsiregistruoti.

Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų empirinių duomenų archyvas LiDA pradėtas kurti 2006 m.

Jis kaupia, organizuoja ir teikia prieigą mokslininkams prie Lietuvos empirinių duomenų masių, bendradarbiauja su analogiškais institucijomis Europoje ir pasaulyje – keičiasi duomenimis, patirtimi, empirinių duomenų kaupimo ir sklaidos metodika.

LiDA yra sudėtinė eLABa dalis, todėl paieškos principai yra tokie patys, kaip ir kitose akademinių bibliotekų duomenų bazėse: tyrimų duomenų galima ieškoti pagal autorių, antraštę, tyrimo datą, temą, galima naudotis rodyklėmis. Registruotieji vartotojai gali ne tik naudotis LiDA duomenų bazėje esančiais tyrimų duomenimis, bet ir patys įkelti savo tyrimus į duomenų bazę. Duomenų teikimo tvarka aprašyta *Duomenų parengimo archyvavimui vadove* <http://www.lidata.eu/files/duomenys/Duomeniu_parengimo_archyvavimui_vadovas.pdf>. Duomenų bazėje esantys empiriniai duomenys ir su jais susiję dokumentai, jeigu nėra nurodyta kitaip, gali būti naudojami mokslo ir mokymo tikslais. Registruotieji vartotojai gali analizuoti duomenis, skaičiuoti koreliacijas ir kt.

4.6. Humanitarinių mokslų šaltinių skaitmeninės kolekcijos

Humanitarams labai svarbūs yra originalūs informacijos šaltiniai: rankraščiai, archyviniai dokumentai, garso bei vaizdo įrašai ir pan. Kuriose bibliotekose saugomi originalūs dokumentai ir kokios galimybės jais naudotis, galima sužinoti iš bibliotekų katalogų ar kartotekų.

Bibliotekos, mokslo institutai skaitmenina savo fonduose sukauptas senų, retų leidinių kolekcijas, kraštotyrinę medžiagą, kuria jų duomenų bazes, todėl ieškant šios informacijos verta apsilankyti mokslo ir studijų institucijų bei viešųjų bibliotekų tinklalapiuose. Pavyzdžiui:

- Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos tinklalapyje pateikiamos šios bibliotekos sudarytos skaitmeninės kolekcijos <<http://www.mab.lt/lt/katalogai/skaitmeninis>>;
- Lietuvių kalbos instituto tinklalapyje – skaitmenintų senųjų lietuviškų raštų duomenų bazė *Senieji raštai* <<http://www.lki.lt/seniejirastai/home.php>>;
- Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos tinklalapyje rasite nuorodų į bibliotekos vykdomus skaitmeninimo ir kt. projektus <<http://www.klavb.lt/>>.

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skaitmeninės kolekcijos

Adresas – <http://www.mab.lt/lt/katalogai/skaitmeninis>

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skaitmenines kolekcijas sudaro ¹⁹:

- *Skaitmeninis archyvas*:
 - skaitmeninis knygų archyvas,
 - skaitmeninis rankraščių archyvas,
 - skaitmeninis senųjų periodinių leidinių archyvas,
 - skaitmeninis ekslibrisų rinkinys,

¹⁹ Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka : elektroniniai katalogai [interaktyvus]. LMAVB, 2002–2014 [žiūrėta 2014 m. gegužės 15 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.mab.lt/lt/katalogai>>.

O skaitmeninis senųjų atvirukų rinkinys;

- *Pergamentų skaitmeninių vaizdų archyvas* – sukaupti 123 skaitmeninti pergamentiniai 1187–1500 m. dokumentai²⁰;
- *Musicalia* – kolekciijoje pateikiami skaitmeninti senieji muzikos rankraščiai, galima pasiklausyti muzikos įrašų.

VUB skaitmeninės kolekcijos

Adresas – <http://atmintis.mb.vu.lt/>

Tipas – viso teksto knygos, žemėlapiai, pergamentai, nuotraukos, autografai ir kt.

Tematika – daugiadalykės.

Naudojimosi sąlygos – laisvai prieinama internete.

VUB skaitmeninę kolekciją sudaro²¹:

- *VUB pergamentų kolekcija*, apimanti Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir Lenkijos karalių pasirašytas privilegijas, dokumentus ir raštus;
- *Senieji lietuvių raštijos paminklai* – kolekciją sudaro lietuvių kalbai skirti veikalai ir religiniai tekstai: M. Mažvydo „Katekizmas“, J. Bretkūno „Postilė“, M. Daukšos „Katekizmas“, K. Sirvydo „Trijų kalbų žodynas“, J. Jaknavičiaus „Lenkiškos ir lietuviškos evangelijos“, M. P. Karpavičiaus „Pamokslai“, S. Stanevičiaus „Šešios pasakėčios“;
- *Kunigo V. Mincevičiaus (1915–1992) kartografijos kolekcija (XVI–XX a.)*, kurią sudaro XVI–XIX a. pasaulio, Europos, atskirų regionų žemėlapiai ir miestų planai, sukurti garsių to meto autorių bei leidėjų;
- *Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teismų knygos*, t. y. 1540–1845 m. teismų aktų knygos;
- *Autografų kolekcija*, kurią sudaro Lenkijos ir Lietuvos valdovų, didikų bei jų giminaičių, lenkų rašytojų ir visuomenės veikėjų autografai;
- *LDK didikų giminių archyvai*, apimantys turtingų ir įtakingų LDK bei Žečpospolitos didikų Radvilų ir Sapiegų giminių dokumentus bei korespondenciją;
- *Leibowicz Radviliana* – meno kūrinių kolekcija (šiuo metu skaitmeninti ir peržiūrai internete pateikti portretų raižytojo Hiršo Leibovičiaus darbai);
- *Fotografijų rinkinys*, kurį sudaro Lietuvos ir kitų šalių fotografų darytos Lietuvos vietovių, statinių bei istorinių asmenybių nuotraukos;
- *Architektūriniai planai ir brėžiniai* – kolekciijoje pateikiami Baltarusijos ir Lietuvos bažnyčių ir cerkvių bei kitų kultūros ir istorijos paminklų, liturginių reikmenų, pastatų ir žemės sklypų planai, piešiniai, brėžiniai ir t. t.; M. Januševičiaus akvarelės, vaizduojančios iki šių dienų neišlikusius Vilniaus architektūros paminklus; satyriko A. Bartelso satyrų iliustracijos; J. Damelio, J. Dobronadežino, Pr. Smuglevičiaus, A. Smuglevičiaus ir daugelio kitų dailininkų eskizai, piešiniai ir akvarelės.

Svarbu. VU bibliotekos skaitmeninėse kolekcijose galima tik skenuotų leidinių peržiūra.

²⁰ 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

²¹ VU biblioteka: skaitmeninės kolekcijos [interaktyvus]. Vilniaus universiteto biblioteka, 2012 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://atmintis.mb.vu.lt/>>.

Epaveldas

Adresas – <http://www.epaveldas.lt/home>

Epaveldas – tai Lietuvos atminties institucijų (muziejų, bibliotekų, archyvų) skaitmeninto kultūros paveldo duomenų bazė. Joje suteikiama prieiga prie knygų, laikraščių, rankraščių, nuotraukų, garso įrašų, žemėlapių, bažnytinių gimimo, santuokos, mirties metrikų. Duomenų bazėje galima atlikti paprastą ir išplėstinę paiešką, o gautus rezultatus tikslinti pagal dokumento rūšį, laikotarpį ir kt. Duomenų bazė nuolat pildoma naujomis skaitmeninėmis kolekcijomis, pvz., projekto „Lietuvių literatūros klasikos kūrinių perkėlimas į elektroninę erdvę“ skaitmeniniais dokumentais:

- senosios lietuvių literatūros klasika (XIII–XVIII a.),
- naujųjų laikų lietuvių literatūros klasika (XIX a. ir XX a. I pusė),
- šiuolaikinės lietuvių literatūros klasika.

Daugiau informacijos apie duomenų bazės *Epaveldas* skaitmenines kolekcijas rasite adresu <<http://www.epaveldas.lt/kolekcijos>>.

Europeana

Adresas – <http://www.europeana.eu>

Europeana: think culture – Europos Komisijos finansuojamas tinklalapis, skirtas Europos šalių kultūrai. Jį sudaro apie 6 mln.²² skaitmeninių objektų: paveikslai, žemėlapiai, muziejų eksponatų nuotraukos, knygos, laikraščiai, laiškai, archyviniai dokumentai, muzika, filmai, kronikos, TV transliacijos ir kt. Projekto partneriai yra įvairių šalių bibliotekos, archyvai, muziejai ir galerijos.

Historical Maps

Adresas – <http://www.lib.utexas.edu/maps/historical/index.html>

Historical Maps – Teksaso universiteto bibliotekos tinklalapio nuorodų skiltis, skirta įvairaus laikotarpio istoriniams žemėlapiams. Nuorodos į žemėlapius sugrupuotos pagal šalis, regionus, laikotarpį ir kt. Pateikiama informacija, iš kokio literatūros šaltinio yra paimtas žemėlapis. Pateikiamos nuorodos į kitas žemėlapiams skirtas interneto svetaines.

Library of Congress

Adresas – <http://www.loc.gov>

Library of Congress – viena didžiausių pasaulio bibliotekų, sukaupusi didelę informacijos šaltinių – knygų, nuotraukų, rankraščių, žemėlapių ir kt. – kolekciją. Ši biblioteka yra sudariusi išsamias humanitarinių mokslų tematikos skaitmenines kolekcijas <<http://www.loc.gov/library/libarch-digital.html>>, skirtas istorijai, kultūrai, dailei, fotografijai, folklorui ir kt.

4.7. Humanitarinių mokslų išteklių paieška internete

Šiame skyriuje supažindinsime su humanitarinių mokslų interneto šaltinių paieška teminiuose kataloguose, mokslinės informacijos paieškos sistemose, tinklaraščiuose, pateiksime informacijos apie konferencijas ir diskusijų grupes.

²² 2014 m. gegužės 15 d. duomenys.

4.7.1. Humanitarinių mokslų šaltinių paieška teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose

Humanitarinių mokslų informacijos šaltinių internete yra daug ir įvairių, todėl, kad būtų lengviau juos rasti ir pasirinkti, galima naudotis parengtomis interneto šaltinių kolekcijomis – teminiais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis. Katalogus ir virtualias bibliotekas kuria specialistai, todėl į juos įtraukiami patikimi šaltiniai, o nuorodos dažnai pateikiamos su trumpais aprašais. Dažniausiai virtualias bibliotekas administruoja kuri nors institucija, todėl informacija atrenkama ir atnaujinama reguliariai. Norint rasti informacijos humanitarinių mokslų klausimais, pirmiausia reikia pasirinkti atitinkamą virtualios bibliotekos kategoriją.

Trūkumai:

- katalogai ir virtualios bibliotekos dažnai kuriami per įvairius projektus, o šiems pasibaigus informacija nebeatnaujinama, todėl visada reikia atkreipti dėmesį, ar katalogas yra tvarkomas nuolat ir kada paskutinį kartą buvo atnaujinta informacija;
- interneto šaltinių adresai dažnai kinta, todėl teminiuose kataloguose ir virtualiose bibliotekose, net ir atnaujinamuose, pasitaiko neveikiančių nuorodų.

Academic Info

Adresas – <http://www.academicinfo.net/esl.html>

Katalogas *Academic Info* sukurtas 1998 m. Teminiame nuorodų kataloge (angl. *Online Subject Guides*) <<http://www.academicinfo.net/subject-guides>> abėcėle pateikiamos teminės interneto šaltinių grupės, tarp kurių yra ir humanitariniams mokslams svarbių temų, pavyzdžiui, filosofija, Biblijos studijos, Lotynų Amerikos kalbos ir literatūra, Japonijos, Indijos studijos ir kt. Taip pat pateikiama informacija, kaip nuotoliniu būdu įgyti išsilavinimą. Humanitariniams mokslams yra svarbi šios informacijos grupė *Online Humanities & Social Sciences Degree Programs & Schools* (humanitarinių ir socialinių mokslų programos ir paskaitos internete). Svetainėje veikia sparčioji paieška pagal reikšminius žodžius.

HyperHistory Online

Adresas – http://www.hyperhistory.com/online_n2/History_n2/a.html

HyperHistory Online – interneto svetainė, kurioje kaupiama įvairaus pobūdžio istorijos mokslui skirta informacija: interaktyvios istorinės lentelės, žemėlapiai, laiko juostos. Yra abėcėlinė rodyklė, skirta istorinėms asmenybėms, įvykiams; pateikiamos knygų ištraukos.

Infomine: Social Sciences and Humanities

Adresas – <http://infomine.ucr.edu/cgi-bin/search?category=liberal>

Virtualioje bibliotekoje *Infomine* galima rasti nuorodų į įvairius naudingus interneto šaltinius: duomenų bazes, elektroninius žurnalus, knygas, straipsnius, mokslininkų interneto svetaines, katalogus ir t. t. Ši virtuali biblioteka sukurta bibliotekininkų iš Kalifornijos, Detroito Mercy ir kitų universitetų bei aukštųjų mokyklų. Galima paprasta, išplėstinė paieška ir paieška pagal dalyką. Humanitarinių ir socialinių mokslų interneto šaltiniai pateikiami drauge.

ipl2

Adresas – <http://www.ipl.org/>

ipl2 – tai internetinė biblioteka ir mokymo(si) aplinka, sukurta sujungus interneto išteklių kolekcijas *Internet Public Library (IPL)* ir *Librarians' Internet Index*. Informacijos galima ieškoti naudojantis paieška pagal reikšminius žodžius. Šaltiniai grupuojami pagal temas, humanitariniams mokslams skirta teminė grupė *Menai ir humanitariniai mokslai* (angl. *Arts & Humanities*). Norint apriboti paiešką kataloge, galima rinktis konkretesnę temą (pvz., literatūra ar kt.). Taip pat galima peržiūrėti specialias šaltinių kolekcijas, humanitariniams mokslams yra skirtos šios: literatūros kritika, parodos, Irako karas, Amerikos autoriai, tinklaraščiai ir kt. Pateikiami trumpi šaltinių aprašai.

Perseus Digital Library

Adresas – <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/>

Perseus Digital Library – tai specializuota istorijai, literatūrai ir kultūrai skirta virtuali biblioteka, sukurta kaip projekto *Perseus* dalis. Daug informacijos skiriama antikos laikams. Šioje bibliotekoje sukaupta: viso teksto dokumentų įvairiomis kalbomis, enciklopedijų medžiagos, žodynų, istorinių objektų nuotraukų su aprašymais, virtualių parodų ir kt. Virtualioje bibliotekoje *Perseus* yra galimybė pasirinkti dokumento versiją, pavyzdžiui, „Iliadą“ originalo kalba arba vertimą. Taip pat yra vertyklė, kuria galima išversti senosios graikų ir lotynų kalbų žodžius.

4.7.2. Humanitarinių mokslų informacijos paieška kituose interneto šaltiniuose

Antrosios kartos saityno technologijų atsiradimas ir plėtra sukuria sąlygas akademinės visuomenės nariams bendrauti virtualiai. Diskusijos, forumai, interneto dienoraščiai, socialiniai tinklai leidžia mokslininkams keistis informacija internete. Vienas iš populiariausių socialinių tinklų yra *Facebook* <<https://lt-lt.facebook.com>>, kuriame užsiregistravus galima jungtis į grupes pagal interesų sritis, bendrauti ir dalytis informacija bei nuorodomis. Socialinis tinklas *LinkedIn* <<http://www.linkedin.com/about-us>> skirtas suburti įvairių profesijų žmones, padėti jiems bendrauti, tobulėti, susirasti darbą.

Nuorodų į akademinių bendruomenių tinklaraščius galima rasti tinklaraščių nuorodų portale *Academic blogs* <<http://www.academicblogs.org>>. Jame tinklaraščiai pateikiami pagal temas: humanitarinių, socialinių ir kt. mokslų. Temų nuorodos pateikiamos abėcėle. Supažindinsime su keletu humanitarinių mokslų specialistams skirtų tinklaraščių ir forumų.

H-Net: Humanities and Social Sciences Online

Adresas – <http://www.h-net.org/>

H-net – portalas, kurio tikslas plėtoti interneto pedagoginį ir mokymosi potencialą, skatinti naudojantis naujomis technologijomis keistis akademinėmis idėjomis ir moksliniais šaltiniais. *H-Net* specializacija – menai, humanitariniai ir socialiniai mokslai. Registruotieji nariai ir redaktoriai bendrauja elektroninio pašto grupių principu. *H-net* turi daugiau nei 100 000²³ registruotųjų narių iš daugiau nei 90 šalių.

²³ 2014 m. birželio 8 d. duomenys.

Hypotheses

Adresas – <http://hypotheses.org>

Hypotheses – tai interneto svetainė, skirta akademiniams tinklaraščiams skelbti ir suteikianti galimybę humanitarinių ir socialinių mokslų atstovams būti matomiems, bendrauti, informuoti apie naujausius tyrimus. Akademinių tinklaraščių tematika įvairi: apie archeologinius kasinėjimus, naujausius tyrimus ar darbus, knygų ar spaudos apžvalgos, naujienlaiškiai ir t. t. Pateikiamas abėcėlinis tinklaraščių sąrašas, tinklaraščius galima pasirinkti pagal temą, tipą, šalį, kalbą.

Talking Philosophy

Adresas – <http://blog.talkingphilosophy.com/>

Talking Philosophy – tai žurnalo *TPM: The Philosophers' Magazine* tinklaraštis. Čia dedami straipsniai ir rašomos asmeninės žinutės filosofijos tematika. Žinutės suskirstytos į potemes. Žinutes ir straipsnius galima komentuoti, ieškoti komentarų pagal reikšminius žodžius. Tinklaraštyje pateikiamas filosofijai skirtų naudingų nuorodų sąrašas.

Naujienas apie vykstančias konferencijas galima sužinoti tinklalapyje *Conference Alerts* <<http://www.conferencealerts.com>>. Konferencijų galima ieškoti pagal temas ir šalį, kurioje vyks konferencija. Humanitariniams mokslams skirtas skyrius *Social Sciences and Humanities*. Galima užsisakyti naujienas apie būsimas konferencijas, įdėti savo informaciją apie rengiamą konferenciją.

Praktinės užduotys

1. Virtualioje paveldo sistemoje *Epaveldas* <<http://www.epaveldas.lt/home>> raskite B. Pūkelevičiūtės kūrinių. Pasirinktą knygą išsaugokite savo kompiuteryje.
2. Duomenų bazės LiDA kataloge <https://aleph.library.lt/F/?func=find-b-0&local_base=HSM01> raskite kultūros tema atliktus tyrimus. Nurodykite, kaip galima juos peržiūrėti.
3. Kokios pagrindinės informacijos šaltinių grupės pateikiamos interneto šaltinių bibliotekoje *ipl2* <<http://www.ipl.org/>>? Skiltyje *Resource by Subject* peržiūrėkite meno ir humanitarinių mokslų (angl. *Arts & Humanities*) šaltinius. Pateikite dviejų šaltinių, skirtų literatūrai, pavadinimus ir el. adresus.
4. Tinklalapyje *Conference Alerts* <<http://www.conferencealerts.com>> raskite, kur ir kokie poezijai skirti renginiai vyks 2015 m. Užsisakykite naujienas apie būsimas konferencijas. Jūsų dominančia tema.

Apibendrinamosios pastabos

Siekiant produktyvios ir rezultatus atitinkančios paieškos labai svarbu aiškiai nustatyti paieškos tikslą bei ieškomos informacijos pobūdį ir pasirinkti tinkamus paieškos kriterijus.

Šiame modulyje pateikta informacija skirta supažindinti humanitarinių mokslų atstovus su jiems aktualios informacijos šaltinių paieškos galimybėmis. Nagrinėjama informacija turėtų būti naudinga atliekantiems mokslinius tyrimus, studijuojantiems humanitarinius mokslus ar gilinantiesiems šios srities žinias.

4.1 skyriuje „Humanitarinių mokslų informacijos paieškos ypatumai“ aptariama, kurie informacijos šaltiniai gali padėti pasirinkti tinkamus paieškos reikšminius žodžius, kaip rasti jų sinonimų, kas gali padėti reikšminius žodžius išversti į anglų ar kitą užsienio kalbą. Nurodomi informacinių leidinių šaltiniai, kuriuose galima rasti apibrėžimų, kitos faktografinės informacijos. Aptariama, kur galima ieškoti retrospektyviosios ar einamosios informacijos, originalių šaltinių ir skaitmeninių dokumentų.

4.2 skyriuje „Humanitarinių mokslų knygų paieška“ pateikiama informacija apie įvairias knygų paieškos galimybes. Pristatoma spausdintų knygų paieška elektroniniuose bibliotekų kataloguose, elektroninių knygų paieška prenumeruojamose ir atvirosios prieigos duomenų bazėse. Aptariama knygų paieška leidyklų interneto svetainėse, specialiuose interneto ištekluose, apžvelgiamos humanitarinių mokslų knygų paieškos galimybės naudojantis specializuotomis knygų paieškos sistemomis.

4.3 skyriuje „Humanitarinių mokslų straipsnių paieška“ pristatomos humanitarinių mokslų srities straipsnių paieškos galimybės bibliografinėse, viso teksto prenumeruojamose duomenų bazėse ir atvirosios prieigos interneto ištekluose.

4.4 skyriuje „Humanitarinių mokslų empirinių tyrimų duomenų paieška“ pristatomas Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų empirinių duomenų archyvas LiDA.

4.5 skyriuje „Humanitarinių mokslų šaltinių skaitmeninės kolekcijos“ pristatomi reikšmingiausi Lietuvos ir pasaulio skaitmeninių kolekcijų pavyzdžiai.

4.6 skyriuje „Humanitarinių mokslų daktaro disertacijų ir magistro darbų paieška“ pateikiama informacija apie spausdintų disertacijų ir magistro darbų, tarp jų ir humanitarinių mokslų, paiešką Lietuvos bibliotekose ir Lietuvos bei pasaulio elektroninių tezių ir disertacijų duomenų bazėse.

4.7 skyriuje „Humanitarinių mokslų interneto šaltinių paieška“ supažindinama su informacijos paieška virtualiose bibliotekose bei teminiuose kataloguose ir komunikacijos galimybėmis tinklaraščiuose bei forumuose.

Santrumpų rodyklė

eLABa – Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka

ISBN (angl. *International Standard Book Number*) – unikalus knygos numeris

HTML (angl. *Hyper text Markup Language*) – kompiuterinė žymėjimo kalba, naudojama turiniui pateikti internete

KU – Klaipėdos universitetas

KTU – Kauno technologijos universitetas

LEU – Lietuvos edukologijos universitetas

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema

LiDA – Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų empirinių duomenų archyvas

LMBA – Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija

LMVB – Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka

MLA (angl. *Modern Language Association*) – Šiuolaikinių kalbų asociacija

MRU – Mykolo Romerio universitetas

PDF (angl. *Portable Document Format*) – atvirojo standarto formatas, skirtas elektroniniam dvimačiam dokumentui atvaizduoti

ŠU – Šiaulių universitetas

TBA – tarpbibliotekinis abonementas

TTBA – tarptautinis tarpbibliotekinis abonementas

VG TU – Vilniaus Gedimino technikos universitetas

VPN (angl. *Virtual Private Network*) – virtualusis privatusis tinklas

VUB – Vilniaus universiteto biblioteka

Nuorodos

Enciklopedijos, vertėjai, žodynai,

Lietuvoje

Ezodynas.lt <<http://ezodynas.lt>>

Google vertyklė <<https://translate.google.com>>

Letonika – Lietuvių–latvių, latvių–lietuvių kalbų žodynas <<http://www.letonika.lv>>

Lietuvių kalbos žodynas <<http://www.lkz.lt>>

Lietuvių literatūros enciklopedija <<http://www.literatura.lt>>

VDU vertyklė <<http://vertimas.vdu.lt>>

Utenos krašto enciklopedija <http://www.utenas-on.lt/Utenos_enciklopedija>

Verčiu.lt <<http://www.verciu.lt>>

Pasaulyje

Britannica Online <<http://www.britannica.com>>

Encyclopedia Mythica <<http://www.pantheon.org>>

Eurovoc <<http://www3.lrs.lt/pls/ev/ev.main>>

Grove Art Online <<http://www.oxfordartonline.com>>

Grove Music Online <<http://www.oxfordmusiconline.com>>

Internet Encyclopedia of Philosophy <<http://www.iep.utm.edu>>

Krugosvet <<http://www.krugosvet.ru/index.htm>>

Oxford Reference <<http://www.oxfordreference.com>>

Thesaurus.com <<http://www.thesaurus.com>>

Translate.ru <<http://www.translate.ru>>

Katalogai

Lietuvoje

Amerikos informacijos centro prie JAV ambasados katalogas <<http://vilnius.usembassy.gov/irc.html>>.

Lietuvos bibliotekos ir bibliotekų katalogai <<http://www.lnb.lt/bibliotekininkui/lietuvos-bibliotekos>>

Lietuvos mažų ir vidutinių leidėjų asociacijos (LiMViLA) knygų katalogas

<<http://www.knygukatalogas.lt>>

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos katalogai <<http://www.mab.lt/lt/katalogai>>

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos katalogas <<http://www.lnb.lt/katalogai>>

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos kortelių vaizdų katalogas <<http://vaizdai.libis.lt>>

Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto elektroninis katalogas <<http://www.lti.lt/lt/katalogai>>

Prancūzų kultūros centro mediatekos katalogas

<<http://www.centrefrancais.lt/spip.php?rubrique93&lang=lt>>

LIBIS suvestinis katalogas <<http://www.libis.lt>>

Lietuvos virtuali biblioteka <<http://www.lvb.lt>>

SpringerLINK el. knygų katalogas <https://aleph.library.lt/F/?func=find-b-0&local_base=SPR01>

Pasaulyje

BIBSYS – Norvegijos bibliotekų suvestinis katalogas <<http://ask.bibsys.no/ask/action/resources>>

COPAC – Didžiosios Britanijos ir Airijos universitetų bibliotekų jungtinis katalogas

<<http://copac.ac.uk/search?f=f&form=A/T&id=3292346>>

HELKA – Helsinkio universiteto bibliotekų suvestinis katalogas

<<https://helka.linneanet.fi/webvoye.htm>>

JAV Kongreso bibliotekos katalogas <<http://catalog.loc.gov/>>

JAV Kongreso bibliotekos nuorodos į kitus bibliotekų katalogus <<http://www.loc.gov/z3950/>>

KaRo – Lenkijos bibliotekų suvestinis katalogas <<http://karo.umk.pl/Karo>>

KVK – Karlsruhės bibliotekos virtualus katalogas <<http://www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk.html>>

LIBDEX – pasaulio bibliotekų ir bibliotekų katalogų sąrašas <<http://www.libdex.com/>>

LIBRIS – Švedijos bibliotekų suvestinis katalogas <<http://libris.kb.se>>

Rusijos valstybinės bibliotekos katalogai <<http://www.rsl.ru/ru/s97/>>

Sigla – Rusijos virtuali biblioteka <<http://www.sigla.ru/>>

WorldCat – jungtinis katalogas <<https://www.worldcat.org>>

Knygų duomenų bazės

Lietuvoje

[El-knygos.eu](http://el-knygos.eu) <<http://el-knygos.eu>>

Gedimino Navaičio labdaros fondo biblioteka <<http://www.nemokamosknygos.lt>>

KTU leidyklos *Technologija* e. knygos <<https://www.ebooks.ktu.lt/>>

Lietuvių literatūros antologija <<http://www.antologija.lt>>

MRU eBooks <<http://ebooks.mruni.eu/>>

VDU elektroninės knygos <<http://ebooks.vdu.lt/>>

VGTU leidyklos *Technika* el. knygos <<http://www.ebooks.vgtu.lt/>>

VUB skaitmeninė kolekcija <<http://atmintis.mb.vu.lt/>>

Pasaulyje

The Directory of Open Access Books (DOAB) <<http://www.doabooks.org>>

Ebrary: Academic Complete <<http://www.ebrary.com>>

eBooks on EBSCO host <<http://search.epnet.com/>>

Электронная библиотека <<http://elibrary.rsl.ru/>>

Project Gutenberg <<http://www.gutenberg.org>>

SpringerLink E-books <<http://www.springerlink.com/books>>

Knygų paieškos sistemos

AddALL <<http://www.addall.com/>>

Bartleby.com <<http://www.bartleby.com>>

BookFinder.com <<http://www.bookfinder.com/>>

Free ebooks.com <<http://www.free-ebooks.net/>>

Google Books <<http://books.google.com/>>

Online Books Page <<http://onlinebooks.library.upenn.edu>>

Search ebooks.com <<http://searchebooks.com/>>

Leidyklų interneto svetainės

Lietuvoje

Aidai <<http://www.aidai.lt>>

Alma Litera <<http://www.almalittera.lt>>

Baltos lankos <<http://www.baltoslankos.lt/>>

Euroknyga <<http://www.euroknyga.lt/lt/>>

Katalikų pasaulio leidiniai <<http://www.katalikuleidiniai.lt>>

Lietuvių kalbos instituto leidykla

<http://www.lki.lt/LKI_LT/index.php?option=com_content&view=article&id=66&Itemid=45>

Lietuvos leidejai <<http://leidejai.libis.lt:8088>>

Lietuvos leidėjų asociacijos (LLA) tinklalapis <<http://www.lla.lt/lt/nariai>>

Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras <<http://www.melc.lt/>>

Vaga <<http://www.vaga.lt/>>

Pasaulyje

Blackwell <<http://bookshop.blackwell.co.uk/jsp/welcome.jsp>>

Brepols Publishers <<http://www.brepols.net/Pages/Home.aspx>>

Elsevier Science <http://www.elsevier.com/wps/find/homepage.cws_home>

Publishers' Catalogues <<http://www.lights.ca/publisher>>

Publishers Global <<http://www.publishersglobal.com/directory/>>

Sage Publications <<http://www.uk.sagepub.com/home.nav>>

Taylor and Francis <<http://www.taylorandfrancis.com/>>

Elektroniniai knygynai

Lietuvoje

Humanitas <<http://www.humanitas.lt/>>

Knygininkas.lt <<http://www.knygininkas.lt>>

Knygos.lt <<https://www.knygos.lt>>

Vaga <<http://www.vaga.lt/>>

Pegasas <<http://www.pegasas.lt>>

Sena.lt <<http://www.sena.lt>>

Pasaulyje

Amazon.com <<http://www.amazon.com/books-used-books-textbooks/b?ie=UTF8&node=283155>>

OZON <http://www.ozon.ru/context/div_book>

Duomenų bazės

Lietuvoje

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė: archyvas (1992–2002)

<http://www3.lrs.lt:10000/pls/bkc/bkc_web.search_result>

Lietuvių kalbos tarmių archyvo duomenų bazė <<http://tarmes.mch.mii.lt/>>

Lituanistikos paveldo informacinė sistema *Aruodai* <<http://www.aruodai.lt/>>

Mokslo ir studijų institucijų mokslo publikacijų duomenų bazės <<http://www.labt.lt/Projektai/PDB>>

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas (NBDB) <<http://www.libis.lt:8082/>>

Publikacijų duomenų bazė (PDB) <<http://pdb.laba.lt/login.php5>>

Pasaulyje

Academic Search Complete (EBSCO) <<http://search.ebscohost.com/>>

ATLA Religion Database with ATLASerials (EBSCO) <<http://search.ebscohost.com/>>

Central and Eastern European Online Library <<http://www.ceeol.com/>>

Humanities International Complete (EBSCO) <<http://search.ebscohost.com/>>

JSTOR <<http://www.jstor.org/>>

Literary Reference Center (EBSCO) <<http://search.ebscohost.com/>>
Oxford Journals Online <<http://www.oxfordjournals.org/>>
Project Muse <<http://muse.jhu.edu>>
SAGE Journals Online <<http://online.sagepub.com/cgi/search/>>
Science Direct <<http://www.sciencedirect.com/>>
Taylor&Francis <<http://www.tandfonline.com>>
Wiley-Blackwell <<http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/home>>

Atviros prieigos žurnalai, žurnalų katalogai, duomenų bazės, talpyklų registrai

Lietuvoje

Elektroninė Lietuvos akademinė biblioteka eLABa <<http://elaba.library.lt>>
Tarptautinė mokslinė duomenų bazė *Lituanistika* <<http://lituanistika.library.lt>>

Pasaulyje

DOAJ <<http://www.doaj.org/>>
OpenDOAR: Directory of Open Access Repositories <<http://www.opendoar.org/index.html>>
Registry of Open Access Repositories (ROAR) <<http://roar.eprints.org/>>
Social and Human Sciences Online Periodicals <<http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/resources>>

Elektroninių disertacijų ir magistro darbų duomenų bazės

Lietuvoje

Disertacijų gynimų duomenų bazė <<http://www.lmt.lt/lt/paslaugos/disertacijos/d-db.html>>
Lietuvos studijų baigiamieji darbai ir disertacijos (ETD) <<http://etd.library.lt>>

Pasaulyje

Academic Archive Online (DiVA) <<http://www.diva-portal.org/smash/search.jsf>>
Australasian Digital Theses Program (ADT) <<http://www.caul.edu.au/caul-programs/australasian-digital-theses>>
DART-Europe E-theses Portal <<http://www.dart-europe.eu/basic-search.php>>
The Networked Digital Library of Theses and Dissertations <<http://www.ndltd.org/>>

Empirinių tyrimų duomenų bazės

Lietuvoje

Lietuvos humanitarinių ir socialinių mokslų duomenų archyvas LiDA <<http://www.lidata.eu>>

Pasaulyje

ICPSR (Inter-university Consortium for Political and Social Research)
<<http://www.icpsr.umich.edu/icpsrweb/landing.jsp>>
CESSDA (Council of European Social Science Data Archives) <<http://www.cessda.net>>

Humanitarinių mokslų šaltinių skaitmeninės kolekcijos

Lietuvoje

E.paveldas.lt <<http://www.epaveldas.lt/home>>
Laikraštis Memeler Dampfboot <<http://memel.klavb.lt/>>
Musicalia <<http://www.musicalia.lt/>>
Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto duomenų bazės <<http://www.liti.lt/lt/77/>>
Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skaitmeninis archyvas
<<http://www.mab.lt/lt/katalogai>>
Lietuvos sentikių kultūros paveldas <<http://www.sentikiai.lt/index.php?skiltis=apie>>

Pergamentų skaitmeninių vaizdų archyvas <<http://www.mab.lt/pergamentai>>

Senieji raštai <<http://www.lki.lt/seniejirastai/home.php>>

VUB skaitmeninės kolekcijos <<http://atmintis.mb.vu.lt/>>

Pasaulyje

Europeana <<http://www.europeana.eu/portal/index.html>>

Historical Maps <<http://www.lib.utexas.edu/maps/historical/index.html>>

Library of Congress <<http://www.loc.gov/index.html>>

Humanitarinių mokslų ištekliai internete

Bendri interneto šaltinių katalogai humanitariniams mokslams

Digital Librarian <<http://www.digital-librarian.com/movies.html>>

Edsitement <<http://edsitement.neh.gov/>>

Humanities Text Initiative <<http://www.hti.umich.edu/>>

Humanities Web <<http://www.humanitiesweb.org/>>

Internet Public Library: Humanities <<http://www.ipl.org/div/subject/>>

The European Library <<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/en/index.html>>

The WWW Virtual Library <<http://vlib.org/>>

Specializuoti interneto šaltiniai, šaltinių katalogai humanitariniams mokslams

Filologija

Lietuvoje

Dabartinės lietuvių kalbos tekstynas <http://donelaitis.vdu.lt/main.php?id=4&nr=1_1_2>

Gerbkime žodį <<http://ualgiman.dtiltas.lt/>>

Klaidutis <<http://www.klaidutis.lt>>

Lietuvių ir kitų šalių autorių kūriniai <<http://katekizmas.group.lt/index2.html>>

Lietuvių kalbininkų sąvadas <<http://www.emokykla.lt/svetaines/kalbininkai>>

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas <<http://www.llti.lt>>

Lietuvių kalbos institutas <<http://www.lki.lt>>

Literatūros mokslo darbai <<http://www.literatura.flf.vu.lt>>

Literatūra ir menas <<http://ct.svs.lt/lmenas>>

Nemunas <<http://nemunas.net/>>

Rašyk.lt <<http://www.rasyk.lt>>

Rašytojai.lt <<http://www.rasytojai.lt/>>

Šiaurės Atėnai <<http://ct.svs.lt/satenai/>>

Tarmių archyvo duomenų bazė <<http://tarmes.lki.lt/>>

Tekstai.lt <<http://www.tekstai.lt>>

Valstybinė lietuvių kalbos komisija <<http://www.vlkk.lt/>>

Valstybinė kalbos inspekcija <<http://vki.lrs.lt/>>

Žalia.žolė.lt <<http://www.zaliazole.lt/>>

Pasaulyje

Athena <<http://un2sg4.unige.ch/athena/html/francaut.html>>

Cambridge History of English and American Literature: An Encyclopedia in Eighteen Volumes
<<http://www.bartleby.com/cambridge/>>

Celebration of Women Writers <<http://www.digital.library.upenn.edu/women/writers.html>>

Famous Quotes & Authors <<http://www.famousquotesandauthors.com/>>

Idiomsite.com – Idioms and Sayings <<http://www.idiomsite.com/>>

Literary Resources on the Net <<http://andromeda.rutgers.edu/~jlynch/Lit/>>
Project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/wiki/Main_Page>
Romantic Circles <<http://www.rc.umd.edu>>
Revues.org <<http://www.revues.org/>>
Tennessee Bob's Famous French Links <<https://www.utm.edu/staff/bobp/french/french.html>>
UTSA French Class Resources <http://flan.utsa.edu/french_class/links.htm>

Istorija

Lietuvoje

Lietuvos archeologijos draugija <<http://www.lad.lt>>
Lietuvos istorijos institutas <http://www.istorija.lt/#!/Naudingos_nuorodos>
Lietuvos seimų istorija <http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=3804&p_k=1>
Lietuvos valstybės įsitvirtinimas tarptautinėje arenoje
<http://www3.lrs.lt/pls/inter/w5_show?p_r=4590&p_k=1>

Pasaulyje

Africa – History <<http://www-sul.stanford.edu/depts/ssrg/africa/history.html>>
American notes: travels in America, 1750-1920
<<http://lcweb2.loc.gov/ammem/lhtnhtml/lhtnhome.html>>
Best of History Web Sites <<http://www.besthistorysites.net/>>
Chronology of Russian History <<http://www.bucknell.edu/x20136.xml>>
Core Documents of U.S. Democracy <<http://www.gpoaccess.gov/coredocs.html>>
EuroDocs <http://eudocs.lib.byu.edu/index.php/Main_Page>
Eye Witness <<http://www.eyewitnesstohistory.com/>>
Historical Maps <<http://www.lib.utexas.edu/maps/historical/index.html>>
HyperHistory Online <http://www.hyperhistory.com/online_n2/History_n2/a.html>
Medieval Studies – Labyrinth <<http://labyrinth.georgetown.edu/>>
Proceedings of the Old Bailey, London, 1674-1834
<<http://www.oldbaileyonline.org/static/Proceedings.jsp>>
U.S. Historical Documents <<http://www.law.ou.edu/hist/>>
World History Archives <<http://www.hartford-hwp.com/archives/>>

Filosofija

Lietuvoje

Filosofija Lietuvoje <<http://www.filosofija.vu.lt>>

Pasaulyje

Ereignis <<http://www.beyng.com/ereignis.html>>
Erratic Impact - The Philosophy Research Base <<http://www.erraticimpact.com>>
EServer – Philosophy <<http://philosophy.eserver.org/>>
Philosophy Resources on the Internet <<http://www.epistemelinks.com/>>
Refdesk.com – Philosophy Resources <<http://www.refdesk.com/philos.html>>
The Philosophers' Imprint <<http://www.philosophersimprint.org>>

Religija, Teologija

Lietuvoje

Katalikų bažnyčia Lietuvoje <<http://www.lcn.lt>>
Lietuviškos katalikų bažnyčios svetainės <<http://www.lcn.lt/bl/jungtys/lt>>
Lietuvos Romuva <<http://www.romuva.lt/new>>

Religija.lt <<http://www.religija.lt>>

Pasaulyje

Bible Gateway <<http://www.biblegateway.com/>>

Catholic Social Thought <<http://www.saintmarys.edu/~incandel/cst.html>>

Jewish Virtual Library: religion <<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsourc/vie/viereltoc.html>>

New Testament Gateway <<http://www.ntgateway.com>>

Papal Archive <http://www.vatican.va/holy_father/index.htm>

ReligiousTolerance.org <<http://www.religioustolerance.org>>

Bibliografinių nuorodų tvarkymo programos

Mendeley <<http://www.mendeley.com>>

RefWorks <<http://www.refworks.com>>

Zotero <<https://www.zotero.org>>

Kiti interneto šaltiniai

Lietuvoje

Interaktyvi biblioteka <<http://www.ibiblioteka.lt>>

Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) vieningo skaitytojo pažymėjimo naudojimo taisyklės <http://www.lnb.lt/media/public/paslaugos/libis_pazymejimas.pdf>

LMBA <<http://www.lmba.lt>>

Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikio apimtį ir sudėties mokslinis tyrimas <<http://www.lmba.lt/sites/default/files/tyrimas.pdf>>

Numatomos leisti knygos

<<http://www.lnb.lt/lnb/content/editionList.jsp?categoryId=20&editionType=24>>

Projektas eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai

<<http://www.lmba.lt/apie-lmba/projektai/emodblt>>

Pasaulyje

Academic blogs <<http://www.academicblogs.org>>

Conference Alerts <<http://www.conferencealerts.com>>

Facebook <<https://lt-lt.facebook.com>>

H-Net <<http://www.h-net.org/>>

Hypotheses <<http://hypotheses.org>>

LinkedIn <<http://www.linkedin.com/about-us>>

Talking Philosophy <<http://blog.talkingphilosophy.com>>

Naudota ir rekomenduojama literatūra

1. *Apie atvirąją prieigą* [interaktyvus]. Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija, 2013 [žiūrėta 2014 m. birželio 8 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.lmba.lt/atviroji-prieiga>>.
2. *Aruodai: bibliografijos katalogas* [interaktyvus]. [Vilnius]: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuvių kalbos institutas, Lietuvos istorijos institutas, Matematikos ir informatikos institutas, 2003–2007 [žiūrėta 2014 m. gegužės 17 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.aruodai.lt/index.php?option=com_content&task=view&id=10&Itemid=18>.
3. BROCKMAN, William S.; NEUMANN, Laura; PALMER, Carole L.; TIDLINE, Tonya J. Scholarly Work in the Humanities and the Evolving Information Environment. In *CLIR Reports*

- [interaktyvus]. 2001, p. 46 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.clir.org/pubs/reports/pub104/pub104.pdf>>.
4. *Duomenų bazė „Lituanistika“* [interaktyvus]. 2013 [žiūrėta 2014 m. birželio 8 d.]. Prieiga per internetą: <<http://lituanistikadb.lt/lt/pradzia.html>>.
 5. *EBSCO: Colleges & Universities* [interaktyvus]. 2014 [žiūrėta 2014 m. birželio 8 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.ebscohost.com/academic>>.
 6. *Informacijos ištekliai šiuolaikinėms studijoms ir mokslui* [interaktyvus]. [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://biblioteka.ktu.edu/kursas/default.html>>.
 7. *Knygotyra: vadovėlis*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007. 399 p. ISBN 978-9986-19-928-1.
 8. LAMANAUSKIENĖ, Gražina. *Akademine biblioteka studijų procese*. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2006. 202 p. ISBN 9986-38-696-9.
 9. *Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka: kortelių vaizdų katalogas* [interaktyvus]. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka [žiūrėta 2014 m. gegužės 15 d.]. Prieiga per internetą: <<http://vaizdai.libis.lt/apie/struktura>>.
 10. *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka : elektroniniai katalogai* [interaktyvus]. LMAVB, 2002–2014 [žiūrėta 2014 m. gegužės 15 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.mab.lt/lt/katalogai>>.
 11. *Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė: archyvas (1994–2002)* [interaktyvus]. [Vilnius]: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2014 [žiūrėta 2014 m. birželio 8 d.]. Prieiga per internetą: <<http://www.lnb.lt/katalogai/bibliografine-lt-periodines-spaudos-straipsniu-baze>>.
 12. MAŽEIKIENĖ, Natalija ir kt. *Informacinių gebėjimų ugdymas: mokomoji knyga*. Šiauliai: Šiaulių universiteto leidykla, 2008. 399 p. ISBN 978-9986-38-884-5.
 13. *Open Access for Humanities* [interaktyvus], 2013 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://sparseurope.org/wp-content/uploads/2013/10/Humanities-BP-final-PDF.pdf>>.
 14. PETRAUSKIENĖ, Žibutė. Elektroniniai ištekliai humanitarams. Iš *Knygotyra* [interaktyvus]. 2006, Nr. 47 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://etalpykla.lituanistikadb.lt/fedora/objects/LT-LDB-0001:J.04~2006~1367153992545/datastreams/DS.002.0.01.ARTIC/content>>.
 15. STEBELMAN, Scott. English and American Literature Internet Resources: A Selective List. In *Journal of Library Administration* [interaktyvus]. 2000, vol. 30 Issue 1/2, p. 209 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://web.a.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?sid=7315a3c1-b0ac-4871-93ad-a9af4ab78f08%40sessionmgr4001&vid=2&hid=4214>>.
 16. TAUTKEVIČIENĖ, Gintarė; ŠINKŪNIENĖ, Jolanta; KOLESINSKIENĖ, Nijolė ir kt. *Socialinių ir humanitarinių mokslų elektroninės informacijos valdymas ir mokslo darbų kokybė : mokomoji knyga* [elektroninis išteklis]. Kaunas : UAB „Pokyčių valdymas“, 2014. 183 p. [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <http://lituanistikadb.lt/lt/seminaras/2013-2014-hsm-az5e/mokymu_medziaga.html>. ISBN 9786099561509.
 17. *VU biblioteka: skaitmeninės kolekcijos* [interaktyvus]. Vilniaus universiteto biblioteka, 2012 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://atmintis.mb.vu.lt/>>.
 18. *Электронная библиотека* [interaktyvus]. Российская государственная библиотека, 1999–2014 [žiūrėta 2014 m. gegužės 18 d.]. Prieiga per internetą: <<http://elibrary.rsl.ru/>>.